Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
C-sarja

C/2024/6789

13.11.2024

KOMISSION TIEDONANTO
OHJEASIAKIRJA [1]
metsäkatoa aiheuttamattomia tuotteita koskevan Asetuksen (EU) 2023/1115 [2] soveltamisesta

(C/2024/6789)

Sisällysluettelo

Sivu

1. KÄSITTEIDEN ”MARKKINOILLE SAATTAMINEN”, ”ASETTAMINEN SAATAVILLE MARKKINOILLA” JA ”VIENTI” MÄÄRITELMÄT 2
   a) Markkinoille saattaminen 3
   b) Asettaminen saataville markkinoilla 3
   c) Vienti 4
2. ”TOIMIJAN” MÄÄRITELMÄ 4
3. VOIMAANTULOPÄIVÄ JA SOVELTAMISEN AIKATAULU 5
4. ASIANMUKAINEN HUOLELLISUUS JA ”MERKITYKSETTÖMÄN ALHAISEN RISKIN” KÄSITE 6
   a) Riskinarviointi 7
   b) Merkityksettömän alhainen riski 8
   c) Kauppaa käyvien pk-yritysten ja muiden kuin pk-yritysten rooli 9
   d) Vuorovaikutus yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta annetun direktiivin kanssa 9
5. ”TOIMITUSKETJUN MONIMUTKAISUUDEN” KÄSITE 9
6. LAILLISUUS 10
   a) Tuotantomaan asiaa koskeva lainsäädäntö 10
   b) Laillisuutta koskeva asianmukainen huolellisuus 12
7. SOVELTAMISALAAN KUULUVAT TUOTTEET 13
   a) Selvennys – pakkaukset ja pakkausmateriaalit 13
   b) Selvennys – jäte ja talteen otetut tuotteet 14
8. ASIANMUKAISEN HUOLELLISUUDEN JÄRJESTELMÄN SÄÄNNÖLLINEN YLLÄPITO 15
9. YHDISTELMÄTUOTTEET 16
   a) Tietovaatimukset 16
   b) Yhdistelmätuotteita koskeva asianmukainen huolellisuus: olemassa olevien asianmukaista huolellisuutta koskevien vakuutusten käyttö 17
10. SERTIFIOINNIN JA KOLMANNEN OSAPUOLEN TODENTAMISJÄRJESTELMIEN ROOLI RISKINARVIOINNISSA JA RISKIEN VÄHENTÄMISESSÄ 18
    a) Sertifioinnin ja kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmien rooli 19
    b) Taustatiedot 21
11. MAATALOUSKÄYTTÖ 22
    1. Johdanto 22
    2. Selvennys – metsän muuntaminen maaksi, jonka käyttötarkoitus ei ole maatalouskäyttö 23
    3. ”Metsän” määritelmä 23

[1] Tämän asiakirjan ohjeet eivät korvaa suoria viittauksia kyseisiin välineisiin, eikä komissio ole vastuussa menetyksistä tai vahingoista, jotka ovat seurausta siinä esiintyvistä virheistä tai siinä esitetyistä lausumista. Ainoastaan Euroopan unionin tuomioistuin voi suorittaa lopullisia arvioita asetuksen tulkinnasta.

[2] EUVL L 150, 9.6.2023, s. 206, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj.

4. ”Maatalouskäytön” määritelmä ja poikkeukset 24

a) Selvennys – käyttö maatalouteen 24

b) Selvennys – pääasiallinen maankäyttö 26

c) ”Maatalouden puuviljelmän” määritelmä 26

d) Selvennys – peltometsäviljelyjärjestelmä 27

5. Selvennys – maankäyttö, kun samalla alueella esiintyy useita eri maankäyttötyyppejä, sekä maarekisterien ja kiinteistörekisterikarttojen käyttö 27

LIITE I 34

LIITE II 40

JOHDANTO

Tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionista sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010 kumoamisesta annetun asetuksen (EU) 2023/1115, jäljempänä ’EUDR-asetus’, 15 artiklan 5 kohdassa säädetään, että komissio voi laatia ohjeita helpottaakseen asetuksen yhdenmukaista täytäntöönpanoa.

Tämä ohjeasiakirja ei ole oikeudellisesti sitova. Sen ainoana tarkoituksena on antaa tietoa tietyistä EUDR-asetuksen osa-alueista. Sillä ei korvata, lisätä tai muuteta EUDR-asetuksen säännöksiä, joissa vahvistetaan oikeudelliset velvoitteet. Tätä ohjeasiakirjaa ei pitäisi tarkastella erillisenä itsenäisenä asiakirjana, vaan sitä on käytettävä yhdessä lainsäädännön kanssa.

Tämä ohjeasiakirja on kuitenkin hyödyllinen lähde kaikille, joiden on noudatettava EUDR-asetusta. Siinä selvennetään säädöstekstin tiettyjä osia, ja toimijat ja kauppaa käyvät voivat käyttää sitä oppaana. Myös kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ja täytäntöönpanoelimet sekä kansalliset tuomioistuimet voivat saada siitä ohjausta EUDR-asetuksen täytäntöönpanon ja valvonnan yhteydessä.

Tässä asiakirjassa käsitellyistä kysymyksistä on keskusteltu ja niitä on kehitelty yhteistyössä jäsenvaltioiden nimettyjen edustajien kanssa. Muitakin kysymyksiä voidaan ottaa huomioon, kunhan EUDR-asetuksen soveltamisesta on enemmän kokemusta. Tällöin ohjeasiakirjaan voidaan tehdä tarvittavat muutokset.

Kaikkien tässä ohjeasiakirjassa käsiteltyjen kysymysten osalta on huomattava, että asetuksen johdanto-osan 43 kappaleen mukaisesti asetuksen määritelmät perustuvat Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO), hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC), YK:n ympäristöohjelman (UNEP) ja Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) työhön.

Suhteellisuusperiaate on yksi unionin oikeuden yleisistä periaatteista, jota sovelletaan unionin lainsäädännön tulkintaan ja täytäntöönpanoon ([3]). Vastuu säännösten täytäntöönpanosta on jäsenvaltioilla.

1. KÄSITTEIDEN ”MARKKINOILLE SAATTAMINEN”, ”ASETTAMINEN SAATAVILLE MARKKINOILLA” JA ”VIENTI” MÄÄRITELMÄT

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 2 artikla – Määritelmät*

Asetuksen 4 artiklassa säädettyjä toimijoiden velvoitteita sovelletaan, kun asianomaisia tuotteita on tarkoitus saattaa tai saatetaan markkinoille tai kun niitä on tarkoitus viedä tai niitä viedään. Asetuksen 5 artiklassa säädettyjä kauppaa käyvien velvoitteita sovelletaan, kun asianomaisia hyödykkeitä tai asianomaisia tuotteita on tarkoitus asettaa tai asetetaan saataville markkinoilla (ks. myös tämän ohjeasiakirjan 4 c luku).

([3]) Lisätietoja asetuksen täytäntöönpanosta esitetään usein kysytyissä kysymyksissä, jotka ovat saatavilla täällä (englanniksi): Deforestation Regulation implementation - European Commission (europa.eu).

Tämän ohjeasiakirjan liitteessä I on yleiskatsaus esimerkkitapauksista ja siinä selitetään velvoitteet, joita toimijoilla ja kauppaa käyvillä (pk-yrityksillä ja muilla kuin pk-yrityksillä) on, kun ne saattavat asianomaisia tuotteita unionin markkinoille, asettavat niitä saataville markkinoilla tai vievät niitä. Esimerkkitapaukset havainnollistavat myös velvoitteiden mukautuksia, jotka koskevat toimitusketjussa alempana sijaitsevia pk-toimijoita (4 artiklan 8 kohta) ja toimijoita ja kauppaa käyviä, jotka eivät ole pk-yrityksiä (4 artiklan 9 kohta).

a) *Markkinoille saattaminen*

Asetuksen 2 artiklan 16 alakohdan mukaan asianomainen hyödyke tai asianomainen tuote ”saatetaan markkinoille”, kun se asetetaan **ensimmäistä kertaa** saataville unionin markkinoilla. Tämä ei siis koske asianomaisia hyödykkeitä tai asianomaisia tuotteita, jotka on jo saatettu aiemmin unionin markkinoille. ”Markkinoille saattamisen” käsite viittaa kuhunkin yksittäiseen asianomaiseen hyödykkeeseen tai tuotteeseen eikä tuotetyyppiin, riippumatta siitä, onko tuote valmistettu yksittäiskappaleena vai sarjatuotantona.

b) *Asettaminen saataville markkinoilla*

Asetuksen 2 artiklan 18 alakohdan mukaan asianomainen tuote ”asetetaan saataville markkinoilla”, kun se **toimitetaan**

— **unionin markkinoille jakelua, kulutusta tai käyttöä varten** – tämä tarkoittaa, että asianomaisen hyödykkeen tai tuotteen on oltava fyysisesti EU:n alueella, joko niin, että se on korjattu tai tuotettu EU:ssa, tai se on tuotu EU:hun ja asetettu tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”. EU:hun tuodut asianomaiset tuotteet eivät saa ”unionitavaran” asemaa ennen kuin ne on tuotu unionin tullialueelle ja tulli on luovuttanut ne vapaaseen liikkeeseen. Muihin tullimenettelyihin (esim. tullivarastointi, sisäinen jalostus, väliaikainen maahantuonti, passitus) asetettuja asianomaisia tuotteita ei katsota EUDR-asetuksen mukaan markkinoille saatetuiksi; ***ja***

— **kaupallisen toiminnan yhteydessä** – tämä tarkoittaa, että asia tapahtuu liiketoiminnan kontekstissa. Kaupallinen toiminta voi tapahtua joko maksua vastaan tai maksutta. Toimitukset ei-kaupallisille kuluttajille ja toiminta, josta ei suoriteta maksua, kuuluvat EUDR-asetuksen soveltamisalaan (esim. lahjoitukset tai pro bono -toiminta). Asetuksessa ei aseteta vaatimuksia ei-kaupallisille kuluttajille, koska yksityinen käyttö ja kulutus eivät kuulu EUDR-asetuksen soveltamisalaan.

”**Asettaminen saataville markkinoilla**” tarkoittaa siis sitä, että kauppaa käyvä toimittaa asianomaisia tuotteita unionin markkinoille sekä i) jakelua, kulutusta tai käyttöä varten että ii) kaupallisen toimintansa yhteydessä.

”**Markkinoille saattaminen**” tarkoittaa vastaavasti sitä, että toimija asettaa asianomaisen tuotteen saataville unionin markkinoilla i) ensimmäistä kertaa ii) jakelua, kulutusta tai käyttöä varten iii) kaupallisen toimintansa yhteydessä.

Kun ”toimijan” (2 artiklan 15 alakohta) ja ilmaisun ”kaupallisen toiminnan yhteydessä” (2 artiklan 19 alakohta) määritelmät yhdistetään, voidaan tulkita, että kuka tahansa henkilö, joka saattaa asianomaisen tuotteen markkinoille:

a) kaupallisille tai ei-kaupallisille kuluttajille jakelua varten, esimerkiksi myytäväksi tai ilmaiseksi (esim. näytekappaleena),

b) jalostusta varten, tai

c) omassa liiketoiminnassa käytettäväksi,

joutuu noudattamaan asianmukaista huolellisuutta koskevia vaatimuksia ja esittämään asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen, paitsi jos tämä kuuluu yksinkertaistetun menettelyn piiriin (ks. 4 artiklan 8 ja 9 kohta).

”**Markkinoille saapuvat asianomaiset tuotteet**” olisi vastaavasti tulkittava asianomaisiksi tuotteiksi, jotka täyttävät samanaikaisesti seuraavat kriteerit:

— ne on ilmoitettu tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen” ja ne on tarkoitus saattaa unionin markkinoille. Unionin markkinoille saatettuina pidetään ainoastaan tuotteita, jotka tulli on luovuttanut vapaaseen liikkeeseen. Muut tullimenettelyt (esim. tullivarastointi, sisäinen jalostus tai väliaikainen maahantuonti) eivät kuulu EUDR-asetuksen soveltamisalaan; ja

— niitä ei ole tarkoitettu välittömästi yksityiseen käyttöön tai kulutukseen unionin tullialueella. EUDR-asetusta ei sovelleta tuotteisiin, jotka on tarkoitettu yksityiseen käyttöön tai kulutukseen (esim. kun yksityishenkilö tuo tällaisia tuotteita EU:n ulkopuolelta yksityiseen käyttöönsä tai kulutukseensa).

c) *Vienti*

Asetuksen 2 artiklan 37 alakohdan mukaan ”viennillä” tarkoitetaan asetuksen (EU) N:o 952/2013 ([4]) 269 artiklassa vahvistettua vientimenettelyä ja viitataan unionin tullialueelta vietäviin unionitavaroihin.

Asetuksen (EU) N:o 952/2013 269 artiklassa säädetään, että vientimenettelyä ei sovelleta a) tavaroihin, jotka on asetettu ulkoiseen jalostusmenettelyyn; b) tavaroihin, jotka on viety unionin tullialueelta sen jälkeen kun ne on asetettu tietyn käyttötarkoituksen menettelyyn; c) lentokoneisiin tai aluksiin ilman alv:n tai valmisteveron soveltamista toimitettuihin tavaroihin, riippumatta lentokoneen tai aluksen määräpaikasta, ja toimituksesta vaaditaan todisteet; d) tavaroihin, jotka on asetettu sisäiseen passitusmenettelyyn; e) tavaroihin, jotka on viety väliaikaisesti pois unionin tullialueelta asetuksen (EU) N:o 952/2013 155 artiklan mukaisesti.

Asetuksen (EU) N:o 952/2013 270 artiklassa säädetty jälleenvienti ei kuulu EUDR-asetuksen soveltamisalaan. Jälleenvienti tarkoittaa tässä yhteydessä sitä, että asianomainen hyödyke tai asianomainen tuote ei ole saanut unionitavaran asemaa ja että se viedään unionin tullialueelta sen jälkeen, kun siitä on annettu esimerkiksi jälleenvienti-ilmoitus.

”Markkinoilta lähtevät asianomaiset tuotteet” olisi näin ollen tulkittava asianomaisiksi tuotteiksi, jotka on ilmoitettu tullimenettelyyn ”vienti” kaupallisen toiminnan yhteydessä.

Asianomainen tuote menettää tullioikeudellisen asemansa ”unionitavarana”, kun se viedään unionin tullialueelta, minkä vuoksi kyseistä asianomaista tuotetta pidetään uutena tuotteena, jos se saapuu myöhemmin uudelleen unionin markkinoille, vaikka HS-koodi pysyisi samana.

Tämän ohjeasiakirjan liitteessä I on esimerkkejä siitä, miten käsitteiden ”markkinoille saattaminen”, ”asettaminen saataville markkinoilla” ja ”vienti” tulkinta toimii käytännössä.

2. ”TOIMIJAN” MÄÄRITELMÄ

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 2 artiklan 15 alakohta – Määritelmät; 7 artikla – Kolmansiin maihin sijoittautuneiden toimijoiden toteuttama markkinoille saattaminen*

Asetuksen 2 artiklan 15 alakohdan mukaan ”**toimija**” on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, *joka*

— saattaa asianomaisia tuotteita markkinoille tai vie niitä

— kaupallisen toiminnan yhteydessä.

Jotta toimijat voidaan tunnistaa johdonmukaisesti, niiden roolit voidaan erotella sen mukaan, miten niiden asianomaiset tuotteet saatetaan unionin markkinoille. Tässä on eroja sen perusteella, onko kyseiset tuotteet tuotettu EU:ssa vai sen ulkopuolella.

— Kun kyseessä ovat 2 artiklan 14 alakohdan mukaisesti **EU:ssa** tuotetut asianomaiset tuotteet, toimija on yleensä henkilö, joka jakelee tai käyttää niitä kaupallisen toiminnan yhteydessä sen jälkeen, kun ne on tuotettu. Tällöin toimija voi olla tuottaja tai valmistaja.

— Henkilö, joka jalostaa asianomaisen tuotteen toiseksi asianomaiseksi tuotteeksi (uusi HS-koodi asetuksen liitteen I mukaan) ja saattaa sen markkinoille tai vie sen markkinoilta, on toimitusketjussa alempana sijaitseva toimija.

— Kun kyseessä ovat **EU:n ulkopuolella** tuotetut asianomaiset hyödykkeet tai tuotteet:

  — toimija on henkilö, joka toimii tuojana, kun asianomaiset hyödykkeet tai tuotteet ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”. Tuoja on henkilö, joka ilmoitetaan tulli-ilmoituksen asiaankuuluvassa dataelementissä:

    — ”tuoja” dataelementissä 13 04 000 000 (delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446 ([5]) liite B);

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikoodeksista (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1).

([5]) Komission delegoitu asetus (EU) 2015/2446, annettu 28 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 täydentämisestä tiettyjä unionin tullikoodeksin säännöksiä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen osalta (EUVL L 343, 29.12.2015, s. 1).

— dataelementti DE 3/15 EU:n tullitietomallin (EUCDM) aiemmassa versiossa;

— ”Vastaanottaja” SAD-lomakkeen kohdassa 8.

— jos henkilö, joka toimii tuojana siinä vaiheessa kun asianomaiset hyödykkeet tai tuotteet ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”, ei ole sijoittautunut EU:hun, ensimmäistä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka asettaa asianomaiset tuotteet saataville markkinoilla, pidetään myös toimijana, eli vaikka tämä ei ole 2 artiklan 15 alakohdassa vahvistetun määritelmän mukainen toimija, tähän sovelletaan toimijan velvoitteita. Tämä vaatimus asetetaan unionin ulkopuolelle sijoittautuneen toimijan tavanomaisten velvoitteiden lisäksi. Näin pyritään varmistamaan, että ainakin yksi vastuullinen toimija on aina sijoittautunut EU:hun.

— Kun kyseessä ovat EU:hun **tuotavat** asianomaiset tuotteet, ”toimijan” määritelmä ei riipu tuotteen omistussuhteen muutoksesta eikä muista sopimusjärjestelyistä. Kun kotimainen tuote saatetaan markkinoille, toimija on yleensä henkilö, joka omistaa hyödykkeen tai tuotteen myyntihetkellä, mutta tämä voi riippua sopimuksen kulloisistakin yksityiskohdista.

— Kun kyseessä ovat EU:sta **vietävät** asianomaiset tuotteet, toimija on tavallisesti henkilö, joka toimii viejänä siinä vaiheessa kun asianomaiset tuotteet ilmoitetaan vientimenettelyyn. Viejä on henkilö, joka ilmoitetaan tulli-ilmoituksen asiaankuuluvassa dataelementissä:

— ”viejä” dataelementissä 13 01 000 000 (delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446 liite B);

— dataelementti DE 3/1 EU:n tullitietomallin (EUCDM) aiemmassa versiossa;

— ”Lähettäjä/Viejä” SAD-lomakkeen kohdassa 2.

Toimijoiden roolia selitetään tarkemmin tämän ohjeasiakirjan liitteessä I esitettyjen esimerkkitapausten avulla.

3. VOIMAANTULOPÄIVÄ JA SOVELTAMISEN AIKATAULU

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 1 artiklan 2 kohta – Kohde ja soveltamisala; 37 artikla – Kumoaminen; 38 artikla – Voimaantulo ja soveltamispäivä*

EUDR-asetus tuli voimaan 29. kesäkuuta 2023. Useimpia toimijoiden ja kauppaa käyvien sekä toimivaltaisten viranomaisten velvoitteita, mukaan lukien 3–13 artiklassa, 16–24 artiklassa sekä 26, 31 ja 32 artiklassa säädetyt velvoitteet, sovelletaan **30. joulukuuta 2024** alkaen.

Niiden toimijoiden osalta, jotka on perustettu 31. joulukuuta 2020 mennessä **mikroyrityksiksi tai pieniksi yrityksiksi** (direktiivin 2013/34/EU 3 artiklan 1 tai 2 kohdan mukaisesti), 3–13 artiklassa, 16–24 artiklassa sekä 26, 31 ja 32 artiklassa säädettyjä velvoitteita sovelletaan **30. kesäkuuta 2025** alkaen, paitsi kun kyseessä ovat tuotteet, jotka kuuluvat puutavaraa ja puutuotteita markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuuksien vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 995/2010 ([6]) (EUTR-asetus) liitteen soveltamisalaan. Tämä tarkoittaa, että asetuksen voimaantulon (29. kesäkuuta 2023) ja soveltamisen alkamisen (30. joulukuuta 2024, lykätty 30. kesäkuuta 2025 saakka 31. joulukuuta 2020 mennessä perustettujen pienten yritysten tai mikroyritysten osalta) välillä on **siirtymäkausi**, jonka aikana toimijat ja kauppaa käyvät, jotka saattavat asianomaisia hyödykkeitä ja tuotteita unionin markkinoille, asettavat niillä saataville unionin markkinoilla tai vievät niitä, vapautetaan keskeisistä EUDR-asetuksen mukaisista velvoitteista.

Seuraavia sääntöjä sovelletaan kaikkiin hyödykkeisiin ja niihin liittyviin asianomaisiin tuotteisiin, **lukuun ottamatta puutavaraa ja puutuotteita, jotka kuuluvat EUTR-asetuksen liitteen soveltamisalaan**:

— Jos asianomainen hyödyke tai asianomainen tuote saatetaan markkinoille asianomaiseen toimijaan sovellettavan siirtymäkauden aikana, EUDR-asetuksen velvoitteet eivät koske kyseistä toimijaa.

([6]) EUVL L 295, 12.11.2010, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/995/oj.

— Lisäksi EUDR-asetuksen velvoitteita ei sovelleta merkityksellisiin tuotteisiin, jotka saatetaan markkinoille tai asetetaan saataville markkinoilla soveltamisen alkamispäivän jälkeen ja jotka on valmistettu kokonaisuudessaan siirtymäkauden aikana markkinoille saatetuista hyödykkeistä tai tuotteista. Tämä tarkoittaa, että asetuksen soveltamisen lykkääminen (30. kesäkuuta 2025 asti) **pienten yritysten ja mikroyritysten** osalta vapauttaa velvoitteista myös toimitusketjussa alempana sijaitsevat keskisuuret ja suuret toimijat ja kauppaa käyvät, jotka käyvät kauppaa näillä tuotteilla tai niistä johdetuilla tuotteilla, kun ne saattavat nämä tuotteet markkinoille tai asettavat ne saataville markkinoilla.

— Edellä kuvatuissa tapauksissa toimitusketjussa alempana sijaitsevilla toimijoilla (tai kauppaa käyvillä, jotka asettavat siirtymäkauden aikana markkinoille saatetun asianomaisen tuotteen myöhemmin saataville markkinoilla) on ainoastaan velvoite hankkia riittävän vakuuttavaa ja todennettavissa olevaa näyttöä sen osoittamiseksi, että asianomainen tuote on alun perin saatettu markkinoille ennen asetuksen soveltamisen (lykättyä) alkamispäivää.

— Jos asianomainen **tuote sisältää asetuksen soveltamisalaan kuuluvia osia**, jotka on tuotettu yhdessä muiden asianomaisten tuotteiden kanssa, jotka on saatettu markkinoille 30. joulukuuta 2024 jälkeen (tai 30. kesäkuuta 2025 jälkeen, jos toimija on mikroyritys tai pieni yritys), toimitusketjussa alempana sijaitseviin tuotteen markkinoille saattaviin toimijoihin sekä kauppaa käyviin sovelletaan niiden osalta asetuksen yleisiä velvoitteita, vaikka jotkin muut tuotteen osat kuuluisivat siirtymäkauden piiriin.

EUDR-asetuksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan asetusta ei sovelleta asianomaisiin tuotteisiin, jotka on **tuotettu** ennen 29. kesäkuuta 2023. Tuotantoajalla ja -paikalla tarkoitetaan asianomaisen hyödykkeen tuotantopäivää ja -paikkaa. Tämä koskee sekä hyödykkeitä että niistä johdettuja tuotteita. Useimmissa tapauksissa tuotantopäivä on hyödykkeen korjuuajankohta, lukuun ottamatta **nautaeläimistä saatavia tuotteita**, joiden osalta tuotantoaika alkaa siitä päivästä, jona nautaeläin on syntynyt.

EUTR-asetuksen 2 artiklan a alakohdassa määriteltyihin **puutavaraan ja puutuotteisiin** sovelletaan EUDR-asetuksen 37 artiklan 3 kohdan mukaisia erityissääntöjä:

— Kun kyseessä ovat puutavara ja puutuotteet, jotka on tuotettu ennen 29. kesäkuuta 2023 ja jotka on

  — saatettu markkinoille ennen 30. joulukuuta 2024: tällaisten tuotteiden on noudatettava EUTR-asetuksen sääntöjä;

  — saatettu markkinoille 30. joulukuuta 2024 ja 31. joulukuuta 2027 välisenä aikana: EUTR-asetuksen sääntöjä sovelletaan edelleen;

  — saatettu markkinoille 31. joulukuuta 2027 alkaen: tällaisten tuotteiden on täytettävä EUDR-asetuksen 3 artiklassa säädetyt edellytykset.

— Kun kyseessä ovat puutavara ja puutuotteet, jotka on tuotettu 29. kesäkuuta 2023 ja 30. joulukuuta 2024 välisenä aikana ja jotka on

  — saatettu markkinoille ennen 30. joulukuuta 2024: tällaisten tuotteiden on noudatettava EUTR-asetuksen sääntöjä;

  — saatettu markkinoille 30. joulukuuta 2024 alkaen: tällaisten tuotteiden on noudatettava EUDR-asetuksen sääntöjä.

— Puutavaran ja puutuotteiden, jotka on tuotettu 30. joulukuuta 2024 alkaen, on noudatettava EUDR-asetuksen sääntöjä.

4. ASIANMUKAINEN HUOLELLISUUS JA ”MERKITYKSETTÖMÄN ALHAISEN RISKIN” KÄSITE

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 2 artiklan 26 alakohta – Määritelmät; 4 artikla – Toimijoiden velvoitteet; 8 artikla – Asianmukainen huolellisuus; 9 artikla – Tietovaatimukset; 10 artikla – Riskinarviointi*

EUDR-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetään, että toimijoiden on 8 artiklan mukaisesti noudatettava asianmukaista huolellisuutta ennen asianomaisten tuotteiden saattamista markkinoille tai niiden vientiä, jotta voidaan todentaa, että asianomaiset tuotteet ovat 3 artiklan mukaisia. Tätä varten ja asetuksen 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimijoiden on perustettava ja pidettävä ajan tasalla menettelyistä ja toimenpiteistä muodostuva järjestelmä – asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä – asianmukaisen huolellisuuden noudattamiseksi 8 artiklan mukaisesti sen varmistamiseksi, että niiden markkinoille saattamat tai viemät asianomaiset tuotteet ovat EUDR-asetuksen 3 artiklan mukaisia. Toiminnanharjoittajat ovat vastuussa oman liiketoimintansa perusteellisesta tutkimisesta ja analysoinnista, mikä edellyttää asiaankuuluvien tietojen keräämistä, niiden analysointia ja tarvittaessa riskiä vähentävien toimenpiteiden toteuttamista, paitsi jos vaatimustenvastaisuuden riski arvioidaan merkityksettömän alhaiseksi. Tiedonkeruun, riskianalyysin ja riskien vähentämisen on oltava syy-yhteydessä toisiinsa, ja niissä on otettava huomioon toimijan liiketoiminnan ja toimitusketjujen ominaispiirteet.

Toimijoiden on määriteltävä 10 artiklan 2 kohdan mukaiset riskinarviointiperusteet, joiden mukaisesti ne tarkastelevat asianomaisia tuotteita, jotka ne aikovat saattaa unionin markkinoille tai viedä unionista. Riskinarviointiperusteet on siis räätälöitävä niitä tuotteita varten, joita toimija aikoo saattaa markkinoille tai viedä markkinoilta.

a) *Riskinarviointi*

EUDR-asetuksen 8 artiklassa säädetyissä asianmukaista huolellisuutta koskevissa vaatimuksissa edellytetään, että toimija

— kerää kultakin toimittajalta 8 ja 9 artiklan mukaisesti tietoja, asiakirjoja ja dataa asianomaisista tuotteista, joihin EUDR-asetusta sovelletaan (lueteltu liitteessä I),

— todentaa ja analysoi nämä tiedot yhdessä muiden taustatietojen kanssa ja tekee tämän perusteella riskinarvioinnin 10 artiklan mukaisesti,

— toteuttaa riskiä vähentäviä toimenpiteitä 11 artiklan mukaisesti, paitsi jos 10 artiklan mukaisesti tehdyssä riskinarvioinnissa todetaan, että riskiä ei ole lainkaan tai on vain merkityksettömän alhainen riski siitä, että asianomaiset tuotteet ovat vaatimustenvastaisia.

Asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa luetellaan tuotteeseen liittyvät tiedot, jotka on arvioitava. Nämä tiedot koskevat kyseistä asianomaista tuotetta ja sen toimitusketjua. Lisäksi riskitason arvioimiseksi tarvitaan taustatietoja, jotka luetellaan asetuksen 10 artiklan 2 kohdassa, kuten tiedot metsien tilasta tuotantomaassa.

Jos tuotteet valmistetaan hyödykkeistä, jotka ovat peräisin useista lähteistä tai maantieteellisistä sijainneista, kuhunkin lähteeseen tai maantieteelliseen sijaintiin liittyvä riski on arvioitava.

Kerättyjen tietojen perusteella on suoritettava tarkasti määritellyt riskianalyysin vaiheet ja määritettävä riskiluokat sekä niihin liittyvät tarvittavat riskiä vähentävät toimenpiteet. Toimijat voivat arvioida riskitasoa ainoastaan tapauskohtaisesti, koska se riippuu useista tekijöistä.

Riskinarviointi voidaan tehdä eri tavoin, mutta toimijan on otettava huomioon 10 artiklan 2 kohdassa luetellut kriteerit kunkin asianomaisen tuotteen osalta. Toimijan olisi tarkasteltava ainakin seuraavia kysymyksiä ja näkökohtia:

— **Missä tuote on tuotettu?**

Mikä on tuotantomaan tai sen osien riskitaso 29 artiklan mukaisesti ([7])? Mikä on tuotantomaan tai sen osien metsäpinta-alan osuus ja missä laajuudessa siellä esiintyy metsien tilan heikkenemistä tai metsäkatoa? Miten paljon kyseisessä maassa tai sen osissa esiintyy asianomaisen hyödykkeen laitonta tuotantoa?

— **Mitkä ovat tuotekohtaiset riskit?**

EUDR-asetuksen liitteessä I lueteltujen asianomaisten tuotteiden tuotantotavoissa on huomattavia eroja, mikä vaikuttaa vaatimustenvastaisuuden riskiin. Jotkin tuotteet sisältävät esimerkiksi raaka-ainetta, joka on tuotettu sadoissa erillisissä maantieteellisissä sijainneissa, tai ne käyvät läpi huomattavia kemiallisia tai fysikaalisia prosesseja valmistuksen aikana.

— **Onko toimitusketju monimutkainen?**

Käsitettä ”toimitusketjun monimutkaisuus” selvennetään luvussa 5.

— **Onko viitteitä siitä, että jokin toimitusketjuun kuuluva yritys osallistuu toimintaan, joka liittyy lainvastaisuuksiin, metsäkatoon tai metsien tilan heikkenemiseen?**

Jos asianomaiset hyödykkeet tai tuotteet on ostettu yritykseltä, joka on yhdistetty laittomiin käytäntöihin, metsäkatoon tai metsien tilan heikkenemiseen, on olemassa suurempi riski, että ne ovat vaatimustenvastaisia. Onko toimitusketjuun kuuluvista yrityksistä esitetty perusteltuja huolenaiheita 31 artiklan mukaisesti? Onko jokin toimitusketjuun kuuluva yritys rikkonut asiaa koskevia lakeja ([8]), ja onko valtio määrännyt niille seuraamuksia tällaisten lakien rikkomisesta?

([7]) Jos riskitasoa ei ole määritetty erikseen tietylle maalle, kyseisen maan riskitaso katsotaan keskimääräiseksi.
([8]) Lainvastaisuuteen, metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvä lainsäädäntö.

— **Onko sertifiointijärjestelmistä tai kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmistä saatavilla täydentäviä tietoja siitä, miten toimitusketjuun kuuluvat yritykset noudattavat EUDR-asetusta?**

Käsitettä ”kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmät” selvennetään luvussa 10.

— **Onko asianomaiset tuotteet tuotettu tuotantomaan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti?**

Tuotantomaan asiaa koskeva lainsäädäntö määritellään 2 artiklan 40 alakohdassa. Lisätietoja laillisuusvaatimuksista on luvussa 6.

— **Liittyykö tuotantomaahan ja alkuperämaahan tai niiden osiin huolenaiheita, kuten korruption määrä, asiakirjojen ja tietojen väärentämisen yleisyys, lainvalvonnan puute, kansainvälisten ihmisoikeuksien loukkaukset, aseellinen selkkaus tai YK:n turvallisuusneuvoston tai Euroopan unionin neuvoston määräämät pakotteet?**

Nämä huolenaiheet heikentävät tiettyjen sovellettavan lainsäädännön noudattamisesta kertovien asiakirjojen luotettavuutta. Sen vuoksi olisi otettava huomioon maan korruptiotaso, liiketoiminnan riski-indeksit ja muut asiaankuuluvat indikaattorit.

— **Onko toimittaja asettanut saataville kaikki asiakirjat, jotka osoittavat sovellettavan lainsäädännön noudattamisen, ja ovatko ne todennettavissa välittömästi?**

Jos kaikki asiaankuuluvat asiakirjat ovat valmiina ja saatavilla toimijoiden pyynnöstä, on todennäköisempää, että toimitusketju on vakiintunut ja toimittaja on tietoinen EUDR-asetuksen vaatimuksista.

b) *Merkityksettömän alhainen riski*

Merkityksettömän alhaisen riskin käsite olisi ymmärrettävä 2 artiklan 26 alakohdan mukaisesti, mikä tarkoittaa, että 10 artiklan mukaisen tuotekohtaisten ja yleisten tietojen täysipainoisen arvioinnin sekä tarvittaessa 11 artiklan mukaisten asianmukaisten riskiä vähentävien toimenpiteiden soveltamisen pohjalta *ei ole ilmennyt aihetta huoleen* siitä, että kyseiset hyödykkeet tai tuotteet eivät olisi 3 artiklan a alakohdan (eivät aiheuta metsäkatoa) tai b alakohdan mukaisia (tuotettu laillisesti ja tuotantomaan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti).

Asetuksen 10 artiklan 2 kohdassa esitetty luettelo riskinarviointiperusteista ei ole tyhjentävä. Toimijat voivat päättää ottaa käyttöön lisäkriteerejä, jos niiden avulla voidaan paremmin arvioida todennäköisyys sille, että asianomainen hyödyke tai tuote on tuotettu laittomasti tai että se ei ole metsäkatoa aiheuttamaton, tai jos ne auttavat todistamaan laillisen tai metsäkatoa aiheuttamattoman tuotannon.

Asetuksen 13 artiklan mukaan alhaisen riskin maista hyödykkeitä tai tuotteita hankkivien toimijoiden (pk-yritysten ja muiden kuin pk-yritysten) ei tarvitse täyttää 10 ja 11 artiklan mukaisia velvoitteita merkityksettömän alhaisen riskin saavuttamiseksi, jos ne ovat varmistaneet, että kaikki niiden markkinoille saattamat tai viemät asianomaiset hyödykkeet ja tuotteet on tuotettu maissa tai maiden osissa, jotka on luokiteltu alhaisen riskin maiksi tai maiden osiksi 29 artiklan mukaisesti ([9]). Asetuksen 10 ja 11 artiklassa esitettyjä vaiheita sovelletaan kuitenkin, jos alhaisen riskin maasta hyödykkeitä tai tuotteita hankkiva toimija saa tai sen tietoon tulee tietoja, jotka viittaavat riskiin vaatimustenvastaisuudesta tai sääntöjen kiertämisestä (ks. 13 artiklan 2 kohta).

Toimitusketjussa alempana sijaitseviin toimijoihin, jotka eivät ole pk-yrityksiä, voidaan soveltaa myös 4 artiklan 9 kohdan mukaista yksinkertaistusta, mikä tarkoittaa, että tällaisten toimijoiden on tässä tapauksessa ainoastaan varmistettava, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu asianmukaisesti toimitusketjun aiemmissa vaiheissa. Sen varmistaminen, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu asianmukaisesti, ei välttämättä tarkoita, että jokainen toimitusketjun aiemmissa vaiheissa laadittu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus olisi tarkistettava systemaattisesti erikseen. Toimitusketjussa alempana sijaitseva toimija, joka ei ole pk-yritys, voisi esimerkiksi todentaa, että toimitusketjussa ylempänä sijaitsevilla toimijoilla on käytössä toimiva ja ajantasainen asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä, mukaan lukien asianmukaiset ja oikeasuhteiset toimintatavat, valvonta ja menettelyt, joilla vähennetään ja hallitaan tehokkaasti asianomaisten tuotteiden vaatimustenvastaisuuden riskiä, jotta voidaan varmistaa, että asianmukaista huolellisuutta noudatetaan asianmukaisesti ja säännöllisesti.

([9]) Asetuksen 29 artiklan 2 kohdan mukaan komissio esittää täytäntöönpanosäädöksillä luettelon maista tai maiden osista, joiden riski on alhainen tai suuri.

Jos riskinarvioinnin ja riskien vähentämisen yhteydessä todetaan, että johonkin riskiperusteista liittyy vähäistä suurempi riski, kyseinen tuote olisi katsottava vähäistä suuremman riskin tuotteeksi, eikä toimija näin ollen saisi saattaa sitä unionin markkinoille tai viedä sitä unionin markkinoilta.

c) *Kauppaa käyvien pk-yritysten ja muiden kuin pk-yritysten rooli*

Asetuksen 2 artiklan 17 alakohdan mukaan kauppaa käyvät ovat muita toimitusketjuun kuuluvia henkilöitä kuin toimijoita, jotka kaupallisen toiminnan yhteydessä asettavat asianomaisia tuotteita saataville markkinoilla.

Se, sovelletaanko kauppaa käyvään asianmukaista huolellisuutta koskevia velvoitteita, riippuu siitä, onko kauppaa käyvä pk-yritys. Tämä taas määritetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU 3 artiklassa vahvistettujen kriteerien mukaisesti (ks. EUDR-asetuksen 2 artiklan 30 alakohta).

Jos kauppaa käyvä ei ole pk-yritys, siihen sovelletaan 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti muita toimijoita kuin pk-yrityksiä koskevia velvoitteita ja säännöksiä, mikä tarkoittaa, että kauppaa käyvän, joka ei ole pk-yritys, on varmistettava, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu toimitusketjun aiemmissa vaiheissa (ks. edellinen alaluku).

Kauppaa käyviin pk-yrityksiin sovellettavista velvoitteista säädetään asetuksen 5 artiklan 2–6 kohdassa. Kauppaa käyvät pk-yritykset saavat asettaa asianomaisia tuotteita saataville markkinoilla ainoastaan, jos niillä on hallussaan 5 artiklan 3 kohdassa vaaditut tiedot, eli toimittajien ja yritysasiakkaiden henkilöllisyys sekä tuotteisiin liittyvien asianmukaista huolellisuutta koskevien vakuutusten viitenumerot. Kauppaa käyvien pk-yritysten ei tarvitse noudattaa asianmukaista huolellisuutta eikä varmistaa, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu toimitusketjun aiemmissa vaiheissa. Niiden velvollisuutena on huolehtia asianomaisten tuotteiden jäljitettävyydestä, mikä tarkoittaa, että niiden on kerättävä ja säilytettävä tietoja sekä annettava ne pyynnöstä toimivaltaisten viranomaisten saataville vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi.

d) *Vuorovaikutus yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta annetun direktiivin kanssa*

Yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta annetussa direktiivissä (EU) 2024/1760 ([10]) (CSDDD-direktiivi) vahvistetaan yleiset horisontaaliset puitteet erittäin suurten EU:n ja EU:n ulkopuolisten yritysten kestävää toimintaa koskevalle huolellisuusvelvollisuudelle. EUDR-asetuksessa säädetään metsäkatoa koskeva alakohtainen kehys, joka koskee asianmukaisen huolellisuuden tiettyjä osa-alueita tiettyjen tuotteiden osalta. CSDDD-direktiivillä ja EUDR-asetuksella on eri soveltamisalat, mutta ne täydentävät toisiaan, ja molempia olisi sovellettava johdonmukaisesti asianmukaisen huolellisuuden tehokkaan toteutumisen varmistamiseksi. Jos EUDR-asetuksen mukaiset asianmukaista huolellisuutta koskevat säännöt ovat ristiriidassa CSDDD-direktiivin yleisten sääntöjen kanssa, EUDR-asetuksen säännökset ovat erityissäännöksinä (*lex specialis*) etusijalla suhteessa CSDDD-direktiivin yleissäännöksiin (*lex generalis*) siltä osin kuin niissä säädetään laajemmista tai yksityiskohtaisemmista velvoitteista, joilla pyritään samoihin tavoitteisiin. Tämä sääntö on vahvistettu CSDDD-direktiivin 1 artiklan 3 kohdassa, ja se noudattaa EU:n lainsäädännön periaatteita, joiden mukaan erityissäännöksillä on tällaisissa tapauksissa etusija yleissäännöksiin nähden.

5. ”TOIMITUSKETJUN MONIMUTKAISUUDEN” KÄSITE

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 8 artikla – Asianmukainen huolellisuus; 9 artikla – Tietovaatimukset; 10 artikla – Riskinarviointi; 11 artikla – Riskien vähentäminen*

”Asianomaisen toimitusketjun monimutkaisuus” luetellaan erikseen riskinarviointiperusteena EUDR-asetuksen 10 artiklan 2 kohdan i alakohdassa, joten sillä on merkitystä asianmukaista huolellisuutta koskevan menettelyn riskinarviointia ja riskien vähentämistä koskevan osan kannalta. Se on yksi useista perusteista, joista säädetään 10 ja 11 artiklassa asianmukaista huolellisuutta koskevan menettelyn riskinarviointia ja riskien vähentämistä koskevaa osaa varten.

Tämän perusteen taustalla on se, että asianomaisten tuotteiden jäljittäminen tuotantomaahan ja maa-alueisiin, joilla asianomaiset hyödykkeet on tuotettu, voi olla vaikeampaa, jos toimitusketju on monimutkainen, ja tähän liittyy suurempi vaatimustenvastaisuuden riski. Asiaankuuluvien tietojen epäjohdonmukaisuus ja ongelmat tarvittavien tietojen saamisessa missä tahansa toimitusketjun vaiheessa voivat lisätä riskiä siitä, että toimitusketjuun päätyy vaatimustenvastaisia hyödykkeitä tai tuotteita. Tärkeintä on tarkastella, missä määrin on mahdollista jäljittää asianomaisessa tuotteessa käytettyjen asianomaisten hyödykkeiden alkuperä maa-alueille, joilla ne on tuotettu.

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1760, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja direktiivin (EU) 2019/1937 ja asetuksen (EU) 2023/2859 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

Vaatimustenvastaisuuden riski kasvaa, jos toimitusketjun monimutkaisuus vaikeuttaa EUDR-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklan 2 kohdassa vaadittujen tietojen määrittämistä. Jos toimitusketjussa on tuntemattomia vaiheita tai jos tehdään muita vaatimustenvastaisuuteen viittaavia havaintoja, johtopäätöksenä voi olla, että riski on vähäistä suurempi.

Toimitusketju monimutkaistuu, kun jalostajien ja välittäjien määrä lisääntyy tuotantomaan maa-alueiden ja toimijan tai kauppaa käyvän välissä. Monimutkaisuus voi lisääntyä myös silloin, kun uuden asianomaisen tuotteen valmistuksessa käytetään useampaa kuin yhtä asianomaista tuotetta tai kun asianomaiset hyödykkeet ovat peräisin useista tuotantomaista. Toisaalta asianmukaista huolellisuutta koskeva menettely on todennäköisesti yksinkertaisempi lyhyissä toimitusketjuissa, ja lyhyt toimitusketju voi erityisesti 13 artiklan mukaisessa yksinkertaistetun asianmukaisen huolellisuuden menettelyssä olla yksi tekijä, joka auttaa osoittamaan, että riski asetuksen sääntöjen kiertämisestä on merkityksettömän alhainen.

Toimitusketjun monimutkaisuuden arvioimiseksi toimijat ja kauppaa käyvät voivat käyttää seuraavaa (ei-tyhjentävää) luetteloa kysymyksistä, jotka koskevat unionin markkinoille saatettavia, niillä saataville asetettavia tai niiltä vietäviä asianomaisia tuotteita:

— Oliko toimitusketjussa useita jalostajia ja/tai vaiheita ennen kuin asianomainen tuote saatettiin unionin markkinoille, asetettiin saataville unionin markkinoilla tai vietiin niiltä?

— Sisältääkö asianomainen tuote asianomaisia hyödykkeitä, jotka on hankittu useilta maa-alueilta ja/tai tuotantomaista?

— Onko asianomainen tuote pitkälle jalostettu tuote (johon voi sisältyä useita muita asianomaisia tuotteita)?

— Puutavaran osalta:

  — Onko asianomaisessa tuotteessa käytetty useampaa kuin yhtä puulajia?

  — Onko puutavaralla ja/tai puutuotteilla käyty kauppaa useammassa kuin yhdessä maassa?

  — Onko jotkin asianomaiset jalostetut tuotteet jalostettu tai valmistettu kolmansissa maissa ennen niiden saattamista unionin markkinoille, asettamista saataville unionin markkinoilla tai viemistä niiltä?

6. LAILLISUUS

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 2 artiklan 40 alakohta – Määritelmät; 3 artiklan b alakohta – Kieltäminen*

EUDR-asetuksen 3 artiklan mukaan asianomaisia hyödykkeitä ja asianomaisia tuotteita ei saa saattaa markkinoille, asettaa saataville markkinoilla tai viedä, elleivät **kaikki** seuraavat edellytykset täyty:

a) ne ovat metsäkatoa aiheuttamattomia,

b) **ne on tuotettu tuotantomaan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti** ja

c) niistä on annettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus.

Kunkin asianomaiseen tuotteen on **erikseen täytettävä kaikki kolme perustetta**. Muussa tapauksessa toimijat ja muut kauppaa käyvät kuin pk-yritykset eivät saa saattaa niitä markkinoille, asettaa niitä saataville markkinoilla tai viedä niitä.

a) *Tuotantomaan asiaa koskeva lainsäädäntö*

Sen määrittäminen, onko asianomainen hyödyke tai asianomainen tuote tuotettu tuotantomaan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti, perustuu sen maan lainsäädäntöön, jossa hyödyke tai tuotteen tapauksessa asianomaiseen tuotteeseen sisältyvä hyödyke on kasvatettu asiaankuuluvilla maa-alueilla tai nautaeläinten tapauksessa tiloilla tai korjattu tai hankittu asiaankuuluvilta maa-alueilta.

EUDR-asetuksen lähestymistapa on joustava, sillä siinä luetellaan useita sääntelyn osa-alueita täsmentämättä tiettyjä lakeja, koska ne vaihtelevat maasta toiseen ja niihin voidaan tehdä muutoksia. Kuitenkin ainoastaan **tuotantoalueen oikeudellista asemaa koskevat lait** katsotaan asiaa koskevaksi lainsäädännöksi EUDR-asetuksen 2 artiklan 40 alakohdan nojalla. Tämä tarkoittaa, että yleisesti ottaen lakien merkityksellisyyttä EUDR-asetuksen 3 artiklan b alakohdassa säädetyn laillisuusvaatimuksen kannalta ei määritä se, voidaanko niitä soveltaa yleisesti hyödykkeiden tuotantoprosessin aikana tai asianomaisten tuotteiden ja asianomaisten hyödykkeiden toimitusketjuihin, vaan se, että nämä lait vaikuttavat juuri sen alueen oikeudelliseen asemaan, jolla hyödykkeet on tuotettu.

Lisäksi EUDR-asetuksen 2 artiklan 40 alakohdan tulkinnassa on otettava huomioon asetuksen 1 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa vahvistetut tavoitteet, mikä tarkoittaa, että lainsäädäntö on merkityksellistä myös, jos sen sisältö voidaan yhdistää metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen pysäyttämiseen osana unionin sitoumusta puuttua ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymiseen.

Asetuksen 2 artiklan 40 alakohdan a-h alakohdassa esitetään tarkemmin, mitä asiaa koskevalla lainsäädännöllä tarkoitetaan. Seuraavassa luettelossa annetaan joitakin konkreettisia esimerkkejä. Luettelo ei ole tyhjentävä, ja sen on tarkoitus ainoastaan havainnollistaa asiaa:

— *Maankäyttöoikeudet*, mukaan lukien maa-alueella tapahtuvaa korjuuta ja tuotantoa tai maa-alueen hoitoa koskevat lait, esimerkiksi

  — maaomaisuuden siirtoa koskeva lainsäädäntö erityisesti maatalousmaan tai metsien osalta,

  — maanvuokrausta koskeva lainsäädäntö.

— *Ympäristönsuojelu*: Esimerkiksi seuraavia aiheita koskevalla lainsäädännöllä on yhteys tavoitteeseen, joka koskee metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen pysäyttämistä, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä tai luonnon monimuotoisuuden suojelua:

  — suojelualueita koskeva lainsäädäntö,

  — luonnonsuojelua ja luonnon ennallistamista koskeva lainsäädäntö,

  — luonnonvaraisten eläinten ja kasvien sekä luonnon monimuotoisuuden suojelua ja säilyttämistä koskeva lainsäädäntö,

  — uhanalaisia lajeja koskeva lainsäädäntö,

  — maankäyttöä koskeva lainsäädäntö.

— *Metsiin liittyvät säännöt, metsänhoito ja biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen mukaan lukien, jos ne liittyvät suoraan puunkorjuuseen*, esimerkiksi

  — metsien suojelua ja säilyttämistä sekä kestävää metsänhoitoa koskeva lainsäädäntö,

  — metsäkadon torjuntaa koskeva lainsäädäntö,

  — puunkorjuuoikeudet laillisesti määritetyillä alueilla.

— *Kolmansien osapuolten oikeudet*, mukaan lukien käyttö- ja omistusoikeudet, joihin asianomaisten hyödykkeiden ja tuotteiden tuotanto vaikuttaa, sekä alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen perinteiset maankäyttöoikeudet; tällaisia voivat olla esimerkiksi käyttö- tai nautintaoikeudet.

— *Työelämäoikeudet* ja *kansainvälisessä oikeudessa suojatut ihmisoikeudet*, jotka koskevat joko asianomaisten hyödykkeiden tuotantoalueella olevia henkilöitä siinä määrin kuin se on olennaista EUDR-asetuksen kannalta, kun otetaan huomioon sen tavoitteet, tai henkilöitä, joilla on oikeuksia suhteessa asianomaisten hyödykkeiden tai tuotteiden tuotantoalueeseen, mukaan lukien alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen oikeudet, jos niitä sovelletaan tai ne otetaan huomioon asiaankuuluvassa kansallisessa lainsäädännössä. Tällaisia ovat esimerkiksi oikeudet maahan, alueisiin ja luonnonvaroihin, omistusoikeudet sekä alkuperäiskansojen ja valtioiden välisiin sopimuksiin ja muihin rakentaviin järjestelyihin liittyvät oikeudet.

— *Vapaan ja tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen periaate, myös sellaisena kuin se esitetään YK:n julistuksessa alkuperäiskansojen oikeuksista*: Lisätietoa vapaan ja tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen periaatteen soveltamisesta saa esimerkiksi YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston sivuilta, jossa todetaan, että valtioiden on pyrittävä saavuttamaan suostumus neuvottelujen avulla ennen seuraavien toimien toteuttamista:

  — sellaiset hankkeet, jotka vaikuttavat alkuperäiskansojen oikeuksiin maahan, alueisiin ja luonnonvaroihin, mukaan lukien kaivostoiminta ja muu luonnonvarojen käyttö tai hyödyntäminen,

— alkuperäiskansojen siirtäminen mailtaan tai alueiltaan,

— palauttaminen tai muu asianmukainen hyvitys, jos maat on tuomittu menetetyiksi tai takavarikoitu, otettu haltuun tai vallattu tai niitä on käytetty tai vahingoitettu ilman ne omistaneiden alkuperäiskansojen vapaata ja tietoon perustuvaa ennakkosuostumusta.

— *Vero-, korruptiontorjunta-, kauppa- ja tullisäännökset*:

— Unionin markkinoille tai sieltä pois suuntautuviin asianomaisiin toimitusketjuihin sovellettavat lait, jos niillä on erityinen yhteys asetuksen tavoitteisiin tai jos kyseessä on kauppa- ja tullilainsäädäntö, joka koskee erityisesti asianomaisia maatalous- tai puuntuotantosektoreja.

b) *Laillisuutta koskeva asianmukainen huolellisuus*

Toimijoiden on oltava tietoisia kussakin hankintamaassa voimassa olevasta lainsäädännöstä, joka koskee tuotantoalueen oikeudellista asemaa. Asiaa koskeva lainsäädäntö voi koostua muun muassa seuraavista:

— kansallinen ja alueellinen lainsäädäntö, mukaan lukien asiaa koskeva sekundaarilainsäädäntö,

— kansainvälinen oikeus, mukaan lukien monen- ja kahdenväliset sopimukset, sellaisina kuin niitä sovelletaan kansallisessa lainsäädännössä kodifioimalla ja panemalla ne täytäntöön.

EUDR-asetuksen 9 artiklan 1 kohdan h alakohdan mukaan asianmukaisen huolellisuuden velvoitteeseen sisältyy velvoite kerätä tietoja, kuten asiakirjoja ja dataa, jotka osoittavat tuotantomaassa sovellettavan lainsäädännön noudattamisen. Tämä koskee myös tietoja kaikista järjestelyistä, joilla annetaan oikeus käyttää kyseistä aluetta asianomaisen hyödykkeen tuotantoon. Riippuu kansallisesta lainsäädännöstä, tarvitaanko järjestelyn todisteeksi maanhallintaoikeutta koskevia asiakirjoja tai muita asiakirjoja. Jos kansallisessa lainsäädännössä ei edellytetä maanhallintaoikeuden hallussapitoa maataloustuotteiden tuottamista ja kaupan pitämistä varten, sitä ei edellytetä myöskään EUDR-asetuksen puitteissa.

Velvoite kerätä asiakirjoja tai muita tietoja riippuu kunkin maan sääntelyjärjestelmästä, koska kaikissa ei edellytetä erityisten asiakirjojen antamista. Sen vuoksi velvoitteen olisi katsottava koskevan tapauksen mukaan seuraavia asiakirjoja:

— maiden viranomaisten myöntämät viralliset asiakirjat, kuten hallinnolliset luvat,

— asiakirjat, joihin sisältyy sopimusvelvoitteita, mukaan lukien sopimukset alkuperäiskansojen tai paikallisyhteisöjen kanssa,

— julkisten ja yksityisten sertifiointijärjestelmien tai muiden kolmannen osapuolen todentamien järjestelmien julkistamat täydentävät tiedot,

— oikeuden päätökset,

— vaikutustenarvioinnit, hoitosuunnitelmat, ympäristöauditointia koskevat raportit.

Myös seuraavista asiakirjoista voi olla hyötyä:

— asiakirjat, joista käyvät ilmi yrityksen toimintaperiaatteet ja käytännesäännöt,

— yksityisten toimijoiden ja kolmansien osapuolten oikeuksien haltijoiden väliset yhteiskuntavastuusopimukset,

— erityisraportit omitusoikeuksia ja muita oikeuksia koskevista vaateista ja kiistoista.

Tiedot, asiakirjat ja data voidaan kerätä fyysisessä tai sähköisessä muodossa.

On tärkeää huomata, että tiedot, mukaan lukien asiakirjat ja data, on kerättävä EUDR-asetuksen 9 artiklan 1 kohdan h alakohdan mukaisesti myös riskinarviointia varten (asetuksen 10 artikla), eikä niiden keruuta pitäisi pitää itsenäisenä vaatimuksena, ellei tuote ole kokonaisuudessaan peräisin alhaisen riskin maista tai niiden osista. Jos hankinta tehdään kokonaisuudessaan alhaisen riskin maista tai niiden osista ([11]), EUDR-asetuksen 13 artiklan mukaan toimijoiden (pk-yritysten ja muiden kuin pk-yritysten) on suoritettava ainoastaan seuraavat riskinarvioinnin vaiheet, jos ne saavat tai niiden tietoon tulee tietoja, jotka viittaavat riskiin vaatimustenvastaisuudesta tai sääntöjen kiertämisestä.

([11]) Asetuksen 29 artiklan 2 kohdan mukaan komissio esittää täytäntöönpanosäädöksillä luettelon maista tai maiden osista, joiden riski on alhainen tai suuri.

EUDR-asetuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaan kerättyjä tietoja on arvioitava kokonaisuutena jäljitettävyyden ja vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi koko toimitusketjussa. Kaikki tiedot on analysoitava ja todennettava, mikä tarkoittaa, että toimijoiden on kyettävä arvioimaan keräämiensä asiakirjojen sisältö ja luotettavuus sekä ymmärtämään eri asiakirjoissa esitettyjen tietojen väliset yhteydet. Yleisesti ottaen toimijoiden olisi tarkistettava seuraavat asiat arvioinnin yhteydessä:

— Ovatko eri asiakirjat yhdenmukaisia keskenään ja muiden saatavilla olevien tietojen kanssa,

— Mitä kukin asiakirja tarkkaan ottaen todistaa,

— Mihin järjestelmään (esim. viranomaisvalvonta, riippumaton tarkastus jne.) asiakirja perustuu,

— Kunkin asiakirjan luotettavuus ja oikeellisuus, eli miten todennäköistä on, että asiakirja on väärennetty tai annettu lainvastaisesti.

Toimijoiden olisi toteutettava kohtuulliset toimenpiteet asiakirjojen aitouden varmistamiseksi sen perusteella, millaiseksi he arvioivat tuotantomaan yleisen tilanteen. Tässä yhteydessä toimijan olisi otettava huomioon myös korruption riski (esim. lahjonta, salainen yhteistyö tai petos). Tietoa eri maiden ja niiden osien korruptiotasosta on vapaasti saatavilla useista lähteistä, kuten Transparency Internationalin korruptioindeksistä tai muista vastaavista tunnustetuista kansainvälisistä indekseistä tai asiaa koskevista tiedoista ([12]).

Jos korruptiotason katsotaan olevan korkea, seurauksena voi olla, ettei asiakirjoja voida pitää luotettavina, ja lisävarmennuksia saatetaan tarvita. Tällaisissa tapauksissa asiakirjojen tarkastamisessa on noudatettava erityistä huolellisuutta, koska niiden luotettavuutta voi olla syytä epäillä.

Tunnustettujen kansainvälisten indeksien lisäksi toiminnanharjoittajat voivat tarkastella olosuhteita ja haavoittuvuuksia koskevia tietoja, jotka viittaavat suurempaan riskiin ja edellyttävät näin tiukempaa valvontaa, kuten aiempia todisteita korruptoituneista käytännöistä. Esimerkkejä tällaisesta lisänäytöstä voivat olla kolmannen osapuolen todentamat järjestelmät (ks. näiden ohjeiden luku 10), riippumattomat tai omatoimiset tarkastukset tai asianomaisten tuotteiden seuranta teknologioiden tai forensisten menetelmien avulla, jotka voivat auttaa paljastamaan merkkejä korruptiosta tai lainvastaisuuksista.

Toimitusketjussa alempana sijaitsevilla toimijoilla ja kauppaa käyvillä, jotka eivät ole pk-yrityksiä, on velvollisuus **varmistaa**, että toimitusketjussa ylempänä sijaitseva toimija on noudattanut asianmukaista huolellisuutta, myös laillisuuden osalta (ks. EUDR-asetuksen 4 artiklan 9 kohta). Kerätessään tietoja, asiakirjoja ja dataa tätä tarkoitusta varten toimitusketjussa alempana sijaitsevien toimijoiden ja kauppaa käyvien olisi noudatettava sovellettavia tietosuojasääntöjä ja kilpailusääntöjä.

7. SOVELTAMISALAAN KUULUVAT TUOTTEET

a) *Selvennys – pakkaukset ja pakkausmateriaalit*

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 2 artikla – Määritelmät; EUDR-asetuksen liite I*

EUDR-asetuksen liitteessä I vahvistetaan luettelo asianomaisista hyödykkeistä ja tuotteista siten kuin ne on luokiteltu neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 ([13]) liitteessä I vahvistetussa yhdistetyssä nimikkeistössä.

HS-koodi 4819 kattaa seuraavat: *”Kotelot, rasiat, laatikot, pussit ja muut pakkauspäällykset, paperia, kartonkia, pahvia, selluloosavanua tai selluloosakuituharsoa; lokerolaatikot, kirjekaukalot ja niiden kaltaiset paperi-, kartonki- tai pahvitavarat, jollaisia käytetään esim. toimistoissa tai myymälöissä”.*

— Jos edellä mainittuja tavaroita saatetaan markkinoille tai viedään itsenäisinä tuotteina eikä toisen tuotteen pakkauksina, ne *kuuluvat* asetuksen soveltamisalaan ja niihin sovelletaan EUDR-asetuksessa säädettyjä velvoitteita.

([12]) Tällaisten indeksien käytöstä ks. myös 12.2.2016 annetun komission tiedonannon C(2016)755 final (Guidance Document for the EU Timber Regulation) 4 luku.

([13]) Neuvoston asetus (ETY) N:o 2658/87, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1987, tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista (EYVL L 256, 7.9.1987, s. 1).

— Jos HS-koodiin 4819 luokiteltua pakkausmateriaalia käytetään toisen tuotteen ”tukemisessa, suojaamisessa tai kantamisessa”, se *ei kuulu* asetuksen soveltamisalaan.

HS-koodi 4415 kattaa seuraavat: *”Puiset pakkauslaatikot, -rasiat, -häkit, -pytyt ja niiden kaltaiset päällykset; puiset kaapeli- ja johdinkelat; kuormalavat, laatikkokuormalavat ja muut puiset lastauslavat; puiset kuormauslavojen lavakaulukset”*.

— Jos edellä mainittuja tavaroita saatetaan markkinoille tai viedään itsenäisinä tuotteina, ne *kuuluvat* asetuksen soveltamisalaan ja niihin sovelletaan EUDR-asetuksessa säädettyjä velvoitteita.

— HS-koodiin 4415 luokitellut tavarat, joita käytetään *yksinomaan* pakkausmateriaalina toisen tuotteen ”tukemisessa, suojaamisessa tai kantamisessa”, *eivät kuulu* asetuksen soveltamisalaan.

Näissä luokissa eritellään lisäksi pakkaukset, joiden katsotaan antavan tuotteelle sen ”olennaisen luonteen”, ja pakkaukset, jotka on muotoiltu ja sovitettu tiettyä tuotetta varten mutta jotka eivät ole erottamaton osa itse tuotetta. Yhdistetyn nimikkeistön yleisessä tulkintasäännössä 5 ([14]) selvennetään näitä eroja, ja esimerkkejä tulkinnasta annetaan jäljempänä. Todennäköisesti tällä tarkemmalla erittelyllä on kuitenkin merkitystä vain pienelle osalle asetuksen soveltamisalaan kuuluvista tavaroista.

Yhteenvetona voidaan todeta, että asetusta sovelletaan seuraaviin:

— Pakkausmateriaali, joka saatetaan markkinoille itsenäisinä tuotteina

— Pakkaukset, jotka antavat tuotteelle sen olennaisen luonteen, esim. koristeelliset lahjapakkaukset.

Asetusta ei sovelleta seuraaviin:

— Pakkausmateriaali, joka esitetään tullille niin, että sen sisällä on tavaroita, ja jota käytetään yksinomaan toisen tuotteen tukemiseen, suojaamiseen tai kantamiseen

— Lähetysten mukana toimitetut käyttöoppaat, ellei niitä saateta markkinoille itsenäisinä tuotteina.

b) *Selvennys – jäte ja talteen otetut tuotteet*

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, johdanto-osan 40 kappale; EUDR-asetuksen liite I; direktiivi 2008/98/EY, 3 artiklan 1 alakohta*

Toimijat ja kauppaa käyvät käsittelevät taloudellisen toimintansa yhteydessä käytettyjä tuotteita, joiden elinkaari on päättynyt ja jotka muutoin käsiteltäisiin jätteenä. Jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka haltija poistaa käytöstä, aikoo poistaa käytöstä tai on velvollinen poistamaan käytöstä (direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 1 alakohta). Tällaiset tuotteet eivät kuulu EUDR-asetuksen soveltamisalaan. Tämä tarkoittaa, että tällaiset toimijat ja kauppaa käyvät on vapautettu EUDR-asetuksen velvoitteista näissä tapauksissa.

Vapautusta sovelletaan tavaroihin, jotka on tuotettu kokonaan materiaalista, jonka elinkaari on päättynyt ja joka olisi muutoin poistettu käytöstä jätteenä (esim. puretuista rakennuksista saatu puutavara tai kahvinkuorista valmistetut tavarat).

Tämä poikkeus **ei koske** seuraavia:

— Sivutuotteet valmistusprosessista, jossa käytetään materiaalia, joka ei ole jätettä siinä mielessä, että se olisi aine tai esine, jonka haltija poistaa käytöstä, aikoo poistaa käytöstä tai on velvollinen poistamaan käytöstä.

— Jätetuotteet, jotka täsmennetään EUDR-asetuksen liitteessä I asetuksen soveltamisalaan kuuluviksi (esim. HS-koodiin 1802 luokitellut tuotteet: kaakaonkuoret ja -kalvot sekä muut kaakaonjätteet).

Kysymys 1: Kuuluvatko sahauksen sivutuotteena syntyvä hake ja sahanpuru asetuksen soveltamisalaan?

Kyllä, ne luokitellaan HS-koodiin 4401, johon sovelletaan EUDR-asetusta. Tämä johtuu siitä, että haketta ja sahanpurua voidaan käyttää polttopuuna, minkä vuoksi niiden elinkaari ei ole päättynyt. Poikkeus olisi hake tai sahanpuru, jota käytetään yksinomaan pakkausmateriaalina toisen tuotteen tukemiseen, suojaamiseen tai kantamiseen.

([14]) Selittävät huomautukset Euroopan unionin yhdistettyyn nimikkeistöön (EUVL C 119, 29.3.2019, s. 1).

Kysymys 2: Kuuluvatko puretusta talosta talteen otetusta puutavarasta valmistetut kalusteet asetuksen soveltamisalaan?

Ei, nämä tuotteet eivät kuulu asetuksen soveltamisalaan, jos ne on valmistettu kokonaan talteen otetusta materiaalista, jonka elinkaari on päättynyt ja joka olisi muutoin poistettu käytöstä jätteenä. Jos tuotteet kuitenkin sisältävät pienenkin määrän kierrättämätöntä materiaalia, niiden kyseinen osa kuuluu asetuksen soveltamisalaan.

Kysymys 3: Kuuluvatko kierrätyspaperista valmistetut painetut ja painamattomat paperituotteet asetuksen soveltamisalaan?

Ei, nämä tuotteet eivät kuulu asetuksen soveltamisalaan, jos ne on valmistettu kokonaan kierrätysmateriaalista. Jos tuotteet kuitenkin sisältävät pienenkin määrän kierrättämätöntä massaa, kyseinen massa kuuluu asetuksen soveltamisalaan.

Kysymys 4: Kuuluvatko öljypalmujen prosessoinnin sivutuotteina saaduista tyhjistä hedelmätertuista tai palmunytimien kuorista valmistetut polttoainepelletit asetuksen soveltamisalaan?

Kyllä. Tyhjät hedelmätertut ja palmunytimien kuoret, myös pellettien muodossa, ovat palmuöljyn valmistusprosessin kiinteitä sivutuotteita, ja ne luokitellaan HS-koodiin 2306 60, joka sisältyy EUDR-asetuksen liitteeseen I.

Kysymys 5: Kuuluvatko kierrätetystä naudannahasta valmistetut tuotteet asetuksen soveltamisalaan?

Ei, jos tuotteessa on käytetty pelkästään kierrätettyä nahkaa, se ei kuulu asetuksen soveltamisalaan. Jos tuotteet kuitenkin sisältävät pienenkin määrän kierrättämätöntä nahkaa, kyseinen nahka kuuluu asetuksen soveltamisalaan.

Kysymys 6: Kuuluvatko käytetyt kahvinporot, joita käytetään kosmetiikkatuotteisiin tai lannoitteena, asetuksen soveltamisalaan?

Ei, jos kahvinporot ovat esimerkiksi kahvilasta peräisin olevaa jätettä, joka olisi muutoin poistettu käytöstä.

Kysymys 7: Kuuluvatko asianomaiset tuotteet EUDR-asetuksen soveltamisalaan, jos ne on tuotettu muista kuin asianomaisista hyödykkeistä?

Asetusta ei sovelleta tuotteisiin, jotka on valmistettu muista kuin asianomaisista hyödykkeistä, vaikka kyseisillä tuotteilla olisi sama yhdistetty nimikkeistö kuin asianomaisista hyödykkeistä valmistetuilla asianomaisilla tuotteilla. Asetusta sovelletaan ainoastaan asianomaisista hyödykkeistä valmistettuihin asianomaisiin tuotteisiin.

Esimerkkitapauksia:

i. *Elaeis guineensis* -kasvista saatava palmuöljy kuuluu EUDR-asetuksen soveltamisalaan, mutta *Attalea speciosa* -kasvista saatava babassuöljy ei kuulu siihen.

ii. *Hevea brasiliensis* -kasvista saatava kumi kuuluu EUDR-asetuksen soveltamisalaan, mutta balata, guttaperkka, guayulekumi, chiclekumi ja niiden kaltaiset luonnosta saadut kumit tai synteettiset kumituotteet eivät kuulu siihen.

iii. Puutuotteet kuuluvat EUDR-asetuksen soveltamisalaan, mutta rottinkituotteet eivät kuulu siihen.

8. ASIANMUKAISEN HUOLELLISUUDEN JÄRJESTELMÄN SÄÄNNÖLLINEN YLLÄPITO

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 12 artikla – Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmien, raportoinnin ja tietojen kirjaamisen käyttöönotto ja ylläpito*

Jotta toimijat voivat noudattaa 8 artiklan mukaista asianmukaista huolellisuutta, niiden on otettava käyttöön ja pidettävä ajan tasalla dokumentointi-, analysointi-, todentamis- ja raportointimenettelyistä ja -toimenpiteistä koostuva kehys, jäljempänä 'asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä'. EUDR-asetuksen puitteissa asianmukaisen huolellisuuden tavoitteena on saavuttaa vaadittu tulos osoittamalla, että yritysten toiminnassa noudatetaan johdonmukaisia prosesseja. On tärkeää, että 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti **toimijan on tarkasteltava asianmukaisen huolellisuuden järjestelmäänsä uudelleen vähintään kerran vuodessa** sen varmistamiseksi, että vastuussa olevat henkilöt noudattavat heiltä edellytettyjä menettelyjä, että käytössä olevat prosessit ovat tehokkaita ja että vaadittu tulos saavutetaan. Toimijoiden olisi myös päivitettävä asianmukaisen huolellisuuden järjestelmäänsä, jos ne saavat uudelleentarkastelun aikana tai jossakin muussa vaiheessa tietoonsa uusia kehityssuuntauksia, jotka voivat vaikuttaa asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän tavoitteisiin, kuten järjestelmän vaiheiden tai menettelyjen tehokkuuteen ja kattavuuteen. Kaikki asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän päivitykset on kirjattava ja päivityksiä koskevat tiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan.

Uudelleentarkastelun voi suorittaa joku toimijan organisaatioon kuuluva henkilö (jonka olisi oltava riippumaton menettelyjen suorittajista) tai ulkopuolinen elin. Siinä olisi tunnistettava mahdolliset heikkoudet ja puutteet, ja toimijan johdon olisi asetettava määräajat niiden korjaamiseksi.

Kun asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä koskee asianomaista tuotetta, uudelleentarkastelussa olisi esimerkiksi tarkistettava, onko seuraaviin tarkoituksiin käytössä dokumentoituja menettelyjä:

— vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen tarvittavien tietojen, datan ja asiakirjojen kerääminen ja kirjaaminen,

— riskinarviointi, joka koskee riskiä siitä, että asianomainen tuote tai asianomaisen tuotteen osa sisältää asianomaisia tuotteita tai asianomaisia hyödykkeitä, jotka eivät ole metsäkatoa aiheuttamattomia tai joita ei ole tuotettu tuotantomaan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti,

— kuvaus ehdotetuista toimista, joita toteutetaan riskitason perusteella.

Uudelleentarkastelussa olisi myös tarkistettava, ymmärtävätkö ja toteuttavatko menettelyjen kunkin vaiheen suorittamisesta vastaavat tahot kunkin vaiheen ja onko valvonta riittävää sen varmistamiseksi, että menettelyt ovat käytännössä tehokkaita (eli niiden avulla tunnistetaan asianomaiset tuotteet, joihin liittyy vähäistä suurempi vaatimustenvastaisuuden riski, ja kyseiset tuotteet suljetaan pois tämän seurauksena). Hyvän käytännön perusteella uudelleentarkastelun vaiheet ja tulokset olisi dokumentoitava todisteena tarkastelun suorittamisesta.

9. YHDISTELMÄTUOTTEET

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 4 artikla – Toimijoiden velvoitteet; 9 artikla – Tietovaatimukset; 33 artikla – Tietojärjestelmä*

Toimijat ja kauppaa käyvät voivat olla tekemisissä sellaisten EUDR-asetuksen liitteessä I lueteltujen asianomaisten tuotteiden kanssa, jotka sisältävät muita asianomaisia tuotteita tai asianomaisia hyödykkeitä tai jotka on osittain valmistettu niistä. Käytännössä näitä kutsutaan joskus ”yhdistelmätuotteiksi”, vaikka tämä ei olekaan EUDR-asetuksessa käytetty oikeudellinen käsite.

EUDR-asetuksessa vahvistetaan säännöt, joilla varmistetaan, että asianomaiset hyödykkeet ja asianomaiset tuotteet, jotka sisältyvät asianomaisiin tuotteisiin tai joista asianomaiset tuotteet on valmistettu, yksilöidään asianmukaisesti, kun toimija noudattaa asianmukaista huolellisuutta 8 artiklan mukaisesti. Tämä vaaditaan sen varmistamiseksi, että kaikki asianomaiset tuotteet ovat asetuksen mukaisia.

Toimijoiden on täytettävä 9 artiklassa luetellut tietovaatimukset osana asianmukaista huolellisuutta, joka koskee asianomaisia tuotteita, joita ne saattavat markkinoille tai vievät markkinoilta. On huomattava, että 9 artiklaa sovelletaan myös kauppaa käyviin, jotka eivät ole pk-yrityksiä ja jotka asettavat asianomaisia tuotteita saataville markkinoilla. Joissakin tapauksissa voi olla hankalaa yksilöidä asianomaisiin tuotteisiin sisältyvien asianomaisten hyödykkeiden laji, alkuperä ja maantieteelliset sijainnit, erityisesti kun on kyse rekonstruoiduista tuotteista, kuten paperista, kuitulevystä ja lastulevystä, tai pitkälle jalostetuista tuotteista, kuten kaakaota sisältävistä elintarvikevalmisteista, mutta nämä tiedot tarvitaan, jotta tuotteet voidaan saattaa markkinoille tai viedä markkinoilta. Lisätietoja on tämän ohjeasiakirjan liitteessä II.

Lisäksi kun toimija saattaa unionin markkinoille tai vie asianomaisia tuotteita, jotka sisältävät muita (EUDR-asetuksen liitteessä I lueteltuja) asianomaisia tuotteita tai jotka on valmistettu muista asianomaisista tuotteista, joihin ei ole vielä sovellettu asianmukaista huolellisuutta, toimijan on sovellettava asianmukaista huolellisuutta asianomaisen tuotteen kyseisiin osiin. Tämä koskee kaikkia toimijoita, sekä pk-yrityksiä että muita kuin pk-yrityksiä (4 artiklan 8 ja 9 kohta).

a) *Tietovaatimukset*

Toimijoiden on osana 8 artiklan mukaista asianmukaista huolellisuutta ja 9 artiklassa säädettyjen tietovaatimusten mukaisesti sisällytettävä asianomaisten tuotteidensa kuvaukseen luettelo asianomaisista hyödykkeistä tai asianomaisista tuotteista, joita niiden asianomaiset tuotteet sisältävät tai joita käytetään kyseisten tuotteiden valmistuksessa.

Tämä tarkoittaa, että toimijoiden on kerättävä tietoja asianomaisten hyödykkeiden esiintymisestä asianomaisissa tuotteissa, joita ne saattavat markkinoille tai vievät. Tällaisia tietoja ovat muun muassa asianomaisiin tuotteisiin sisältyvien tai niiden valmistuksessa käytettyjen asianomaisten hyödykkeiden maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot sekä muut 9 artiklan 1 kohdassa luetellut tiedot. Asetuksen 9 artiklan mukaan toimijoiden esitettävä seuraavat tiedot täyttääkseen maantieteellisen sijainnin määrittämistä koskevat vaatimukset:

— kaikkien niiden maa-alueiden maantieteellinen sijainti, joilla asianomaiset hyödykkeet, joita asianomainen tuote sisältää tai joita käyttäen asianomainen tuote on valmistettu, on tuotettu, *sekä*

— tuotantopäivä tai -ajanjakso.

Jos asianomainen tuote sisältää eri maa-alueilla tuotettuja asianomaisia hyödykkeitä tai on valmistettu niistä, kaikkien eri maa-alueiden maantieteellinen sijainti on ilmoitettava. Niiden asianomaisten tuotteiden osalta, jotka sisältävät nautaeläintä tai jotka on valmistettu nautaeläimiä käyttäen, maantieteellisen sijainnin määrittämistä koskeva vaatimus tarkoittaa 2 artiklan 29 alakohdan mukaisesti kaikkia kiinteistöjä tai rakennelmia, jotka liittyvät karjan kasvatukseen, mukaan lukien eläinten syntymäpaikka sekä tilat, joilla niitä on pidetty teurastukseen asti. Kun kyseessä on ulkotiloissa tapahtuva tuotanto, tarkoitetaan mitä tahansa ympäristöä tai paikkaa, jossa karjaa pidetään väliaikaisesti tai pysyvästi.

Jos asianomaiseen tuotteeseen, joka on ”yhdistelmätuote”, sisältyy yhtäkin asianomaista tuotetta, jonka tuotantoon käytetyllä maa-alueella esiintyy metsäkatoa tai metsien tilan heikkenemistä, kyseistä yhdistelmätuotetta ei saa saattaa markkinoille, asettaa saataville markkinoilla tai viedä (9 artiklan 1 kohdan d alakohta).

Lisäksi 9 artiklan nojalla on ilmoitettava kaikkien käytettyjen lajien yleiskielinen nimi ja täydellinen tieteellinen nimi kaikkien sellaisten asianomaisten tuotteiden yhteydessä, jotka sisältävät puuta tai jotka on valmistettu käyttäen puuta. Joissakin tapauksissa voi olla hankalaa yksilöidä kaikki kussakin asianomaisessa komponentissa käytetyt lajit, kun on kyse pitkälle jalostetuista yhdistelmätuotteista, kuten lastulevyistä, paperista ja painetuista kirjoista. Tästä huolimatta jos esimerkiksi tuotteen valmistuksessa käytetyn puun laji vaihtelee, toimijan on toimitettava luettelo kaikista puulajeista, joita on voitu käyttää kyseisen puutuotteen valmistukseen. Lajit olisi lueteltava kansainvälisesti hyväksytyn puutavaraa koskevan nimikkeistön mukaisesti (esim. DIN EN 13556, ”Nomenclature of timbers used in Europe”, julkaistu 1.10.2003).

b) *Yhdistelmätuotteita koskeva asianmukainen huolellisuus: olemassa olevien asianmukaista huolellisuutta koskevien vakuutusten käyttö*

Toimijat, jotka saattavat markkinoille tai vievät yhdistelmätuotteita (esimerkiksi muista asianomaisista puutuotteista valmistettuja huonekaluja), voivat viitata olemassa oleviin asianmukaista huolellisuutta koskeviin vakuutuksiin, jos sellaisia on. Kun toimijat, jotka eivät ole pk-yrityksiä, tallentavat tietoja tietojärjestelmään (ks. asetuksen 33 artikla), ne voivat viitata tietojärjestelmään jo tallennettuihin asianmukaista huolellisuutta koskeviin vakuutuksiin, mutta vain silloin kun ne ovat varmistaneet, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu asianmukaisesti asianomaisiin tuotteisiin sisältyvien tai niistä valmistettujen tuotteiden osalta 4 artiklan 1 ja 9 kohdan mukaisesti.

Olemassa oleviin asianmukaista huolellisuutta koskeviin vakuutuksiin sisältyviin tietoihin voidaan viitata 9 artiklassa säädettyjen tietovaatimusten täyttämiseksi. Esimerkiksi jos asianomainen tuote, jonka toimija tahtoo saattaa markkinoille tai viedä, sisältää toista asianomaista tuotetta, hyödykkeiden maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot voidaan esittää tämän tuotteeseen sisältyvän asianomaisen tuotteen asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa, jolloin niitä ei tarvitse antaa uudelleen, vaan myöhemmässä vakuutuksessa voidaan viitata toimitusketjun aiemmassa vaiheessa annettuun vakuutukseen. Viittaus voidaan tehdä syöttämällä tietojärjestelmään toimitusketjun aiemmassa vaiheessa annetun asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen viitenumero, kun uusi vakuutus tallennetaan. Asianmukaista huolellisuutta koskevia vakuutuksia tallentavat toimijat ja kauppaa käyvät voivat päättää, ovatko niiden tietojärjestelmään tallentamiin vakuutuksiin sisältyvät maantieteellistä sijaintia koskevat tiedot toimitusketjussa alempana sijaitsevien toimijoiden saatavilla ja nähtävissä tietojärjestelmään tallennettujen viitattujen asianmukaista huolellisuutta koskevien vakuutusten kautta.

Yleisesti ottaen tietojärjestelmän kehittämisessä ja toiminnassa noudatetaan asiaankuuluvia tietosuojasäännöksiä. Lisäksi **järjestelmään sisällytetään turvatoimia, joilla varmistetaan tietojärjestelmän sisältämien tietojen eheys ja luottamuksellisuus**.

Asetuksen 4 artiklan 7 kohdan mukaan toimijoiden, myös pk-yritysten, on annettava toimitusketjussa alempana sijaitseville toimijoille ja kauppaa käyville tiedoksi kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi, mukaan lukien asianmukaista huolellisuutta koskevien vakuutusten viitenumerot. Asetuksen 4 artiklan 8 kohdan mukaan pk-toimijoiden ei tarvitse noudattaa asianmukaista huolellisuutta sellaisten asianomaisten tuotteiden osalta, jotka sisältyvät sellaisiin asianomaisiin tuotteisiin tai jotka on tehty sellaisista asianomaisista tuotteista, joiden osalta on jo noudatettu asianmukaista huolellisuutta 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja joiden osalta asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus on jo toimitettu 33 artiklan mukaisesti. Pk-toimijoiden on toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä toimitettava toimivaltaisille viranomaisille asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen viitenumero. Pk-toimijoiden **on** noudatettava asianmukaista huolellisuutta ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus asianomaisten tuotteiden sellaisista osista, joiden osalta ei ole vielä noudatettu asianmukaista huolellisuutta tai joista ei ole toimitettu asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta 4 artiklan 8 kohdan mukaisesti.

10. SERTIFIOINNIN JA KOLMANNEN OSAPUOLEN TODENTAMISJÄRJESTELMIEN ROOLI RISKINARVIOINNISSA JA RISKIEN VÄHENTÄMISESSÄ

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, johdanto-osan 52 kappale; 10 artiklan 2 kohdan n alakohta – Riskinarviointi*

Sertifiointijärjestelmiä ja kolmannen osapuolen todentamia järjestelmiä käytetään usein siksi, että asianomaiset hyödykkeet ja tuotteet täyttäisivät asiakkaiden erityiset vaatimukset. Järjestelmään voi sisältyä standardi, jossa esitetään periaatteet, kriteerit ja indikaattorit sekä kerrotaan, mitä käytäntöjä sertifioitujen hyödykkeiden tuotannossa on noudatettava, standardin mukaisuuden tarkastamista ja sertifikaattien myöntämistä koskevat vaatimukset sekä erillinen alkuperäketjun jäljitettävyyttä koskeva sertifiointi, jolla annetaan koko toimitusketjun kattava varmuus siitä, että tuote sisältää vain (tai joissakin tapauksissa tietyn prosenttiosuuden) yksilöityjen ja sertifioitujen tai kolmannen osapuolen todentamien tuottajien tuottamia sertifioituja tai kolmannen osapuolen todentamia materiaaleja.

EUDR-asetuksessa myönnetään, että sertifiointijärjestelmät ja muut kolmannen osapuolen todentamat järjestelmät voivat antaa hyödyllistä tietoa asetuksen noudattamisesta 10 artiklan mukaisen riskinarvioinnin yhteydessä tarjoamalla todisteita siitä, että tuotteet ovat laillisia ja metsäkatoa aiheuttamattomia. Edellytyksenä on, että kyseiset tiedot täyttävät 9 artiklassa säädetyt vaatimukset, kuten 10 artiklan 2 kohdan n alakohdassa säädetään.

Sertifiointeja ja kolmannen osapuolen todentamia järjestelmiä hallinnoi organisaatio, joka ei osallistu asianomaisen hyödykkeen tuotantoon tai toimitusketjuun. Lisäksi joitakin näistä järjestelmistä käytetään usein varmistamaan, että tiettyjä standardeja tai sääntöjä noudatetaan, vaikkei kyseistä tuotetta varsinaisesti sertifioitaisi.

Nämä ohjeet on suunnattu ensisijaisesti sidosryhmille, jotka harkitsevat sertifiointijärjestelmien tai kolmannen osapuolen todentamien järjestelmien käyttöä niistä saatavan mahdollisen lisäarvon vuoksi, koska ne tarjoavat esimerkiksi maantieteellisiä koordinaatteja koskevia täydentäviä tietoja. Ne myös tukevat toimijoiden asianmukaisen huolellisuuden puitteissa tekemää riskinarviointia siitä, ovatko asianomaiset tuotteet laillisia ja metsäkatoa aiheuttamattomia. EUDR-asetuksessa ei velvoiteta 1) toimijoita käyttämään tällaisia järjestelmiä, 2) tuottajia liittymään niihin tai 3) tuottajamaita kehittämään tällaisia järjestelmiä. Kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmien käyttö ei ole lakisääteinen vaatimus vaan toimijan vapaaehtoinen päätös.

Sertifiointijärjestelmät ja kolmannen osapuolen todentamat järjestelmät voivat edistää merkittävällä tavalla kestäviä maa- ja metsätalouskäytäntöjä ja vastuullista materiaalien hankintaa lisäämällä toimitusketjujen avoimuutta ja helpottamalla vaatimusten noudattamista. Huomattakoon, että omaan ilmoitukseen perustuvat järjestelmät, joissa ei käytetä kolmannen osapuolen vahvistusmenettelyjä, eivät kuulu näiden ohjeiden soveltamisalaan ja että ne ovat lähtökohtaisesti vähemmän luotettavia riippumattomuuden ja puolueettomuuden puutteen vuoksi.

Nämä ohjeet on suunnattu ensisijaisesti sidosryhmille, jotka harkitsevat sertifiointijärjestelmien tai kolmannen osapuolen todentamien järjestelmien käyttöä niistä saatavan mahdollisen lisäarvon vuoksi, koska ne tarjoavat esimerkiksi maantieteellisiä koordinaatteja koskevia täydentäviä tietoja. Ne myös tukevat toimijoiden asianmukaisen huolellisuuden puitteissa tekemää riskinarviointia siitä, ovatko asianomaiset tuotteet laillisia ja metsäkatoa aiheuttamattomia. Jos toimijat päättävät käyttää tällaisia järjestelmiä, näiden ohjeiden tarkoituksena on auttaa niitä arvioimaan, missä määrin järjestelmät voivat tarjota tukea EUDR-asetuksen vaatimusten täyttämiseen.

Ohjeet koskevat myös kansallisia toimivaltaisia viranomaisia, sillä niissä korostetaan, että vaikka tällaisia järjestelmiä voidaan käyttää 10 artiklan mukaisessa riskinarviointimenettelyssä, niillä ei voi korvata toimijan vastuuta 8 artiklassa tarkoitetusta asianmukaisesta huolellisuudesta. Tämä tarkoittaa, että tällaisten järjestelmien käyttö ei merkitse ”vihreää kaistaa” toimijalle, sillä tämän on edelleen noudatettava asianmukaista huolellisuutta ja tätä pidetään vastuullisena, jos EUDR-asetuksen asianmukaista huolellisuutta koskevia vaatimuksia ei ole noudatettu.

Järjestelmien laajuus, tavoitteet, rakenne ja toimintatavat vaihtelevat suuresti. Tärkeä ero on siinä, perustuvatko ne 1) kolmannen osapuolen vahvistusmenettelyyn, jolloin ne luetaan sertifiointijärjestelmien ja kolmannen osapuolen todentamien järjestelmien joukkoon, vai 2) omaan ilmoitukseen. Viimeksi mainitut eivät kuulu näiden ohjeiden soveltamisalaan, ja ne ovat lähtökohtaisesti vähemmän luotettavia riippumattomuuden ja puolueettomuuden puutteen vuoksi.

a) *Sertifioinnin ja kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmien rooli*

Kun toimija harkitsee, käyttääkö se sertifiointijärjestelmästä tai kolmannen osapuolen todentamasta järjestelmästä saatuja tietoja 10 artiklan mukaisessa riskinarviointimenettelyssä täydentävänä todisteena siitä, että tuote on laillinen ja metsäkatoa aiheuttamaton, tämän olisi ensin selvitettävä, vastaavatko järjestelmän standardit EUDR-asetuksen säännöksiä. Tässä yhteydessä on huomattava, että toimijat voivat myös käyttää kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmiä tai sertifiointijärjestelmiä pelkästään tiettyjen asetuksen vaatimusten noudattamiseen.

Sertifiointijärjestelmissä ja kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmissä edellytetään yleensä, että kolmantena osapuolena olevat organisaatiot pystyvät osoittamaan pätevyytensä arviointien suorittamiseen käymällä läpi akkreditointiprosessin, jossa määritellään standardit tarkastajien osaamiselle ja järjestelmille, joita sertifiointiorganisaatioiden on noudatettava. Sertifioiduissa tai todennetuissa tuotteissa on yleensä tästä kertova merkintä, jossa ilmoitetaan sertifiointi- tai todentamisorganisaation nimi ja tyyppi sekä tarkastusprosessia koskevat vaatimukset. Järjestelmässä voidaan myös edellyttää, että kumppanit sisällyttävät nämä tiedot lähetyksen mukana toimitettuihin virallisiin asiakirjoihin. Tällaiset organisaatiot voivat yleensä antaa tietoa sertifioinnin kattavuudesta ja siitä, miten sitä on sovellettu asianomaisten tuotteiden tuotantomaassa, mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot paikalla tehtävien tarkastusten luonteesta ja tiheydestä.

Sertifiointijärjestelmiä ja kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmiä voidaan arvioida kolmen merkittävän osa-alueen perusteella: 1) asiaankuuluvat standardit, eli järjestelmää noudattavia yrityksiä koskevat toimintavaatimukset, soveltamisala, menettelyt ja periaatteet, 2) järjestelmän toimeenpano, eli missä määrin standardeja pannaan täytäntöön käytännössä esimerkiksi ottamalla käyttöön tarvittavia toimenpiteitä tai tekemällä tarkastuksia vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi, sekä 3) hallinnointi / järjestelmien uskottavuuden arviointi esimerkiksi avoimuuden, laadunvarmistuksen tai valvonnan osalta. Toimijoiden olisi arvioitava näitä tietoja uudelleen säännöllisesti, erityisesti suhteessa EUDR-asetuksen vaatimuksiin.

Toimijoiden olisi esimerkiksi tarkasteltava seuraavia sertifiointijärjestelmien tai kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmien ominaisuuksia, jotka liittyvät kohdassa 1) tarkoitettuihin asiaankuuluviin standardeihin, siltä osin kuin tällä on merkitystä sertifiointijärjestelmän tai kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmän toimittamien tietojen kannalta:

— asianomaisen hyödykkeen tai tuotteen sertifikaatin voimassaolo ja aitous sekä sisältyminen sertifioinnin tai kolmannen osapuolen suorittaman varmennuksen piiriin,

— asiaankuuluvien lakisääteisten vaatimusten sisällyttäminen järjestelmään ja niiden noudattaminen, esimerkiksi yhdenmukaisuus ”metsäkatoa aiheuttamattoman” määritelmän ja aikarajan 31. joulukuuta 2020 kanssa, kuten EUDR-asetuksen 2 ja 3 artiklassa säädetään,

— asianomaisen tuotteen laillisuutta ja metsäkatoa aiheuttamattomuutta koskevien vaatimusten noudattamatta jättämisen riskin arviointi,

— asianomaisten tuotteiden jäljitettävyys, myös maantieteellisen sijainnin määrittämisen avulla takaisin maa-alueelle,

— mahdollisuus sekoittaa alkuperältään tunnettuja ja tuntemattomia materiaaleja alkuperäketjumallin puitteissa (mikä ei ole hyväksyttävää EUDR-asetuksen puitteissa) ([15]). Asianomainen tuote, jolla on alkuperäketjun sertifiointi, voi sisältää myös eri lähteistä peräisin olevaa sertifioitua ja sertifioimatonta materiaalia, jonka osalta on hankittava tiedot siitä, onko sertifioimattomalle osalle tehty tarkastuksia ja antavatko kyseiset tarkastukset riittävät todisteet EUDR-asetuksen vaatimusten noudattamisesta. Asianmukaista huolellisuutta koskeva menettely on näin ollen suoritettava koko asianomaisen tuotteen osalta.

— mahdollisuus käyttää ainetasetta, jos vaatimustenmukaisia tuotteita sekoitetaan alkuperältään tuntemattomiin tuotteisiin (mikä ei ole hyväksyttävää EUDR-asetuksen puitteissa) ([16]),

([15]) Joissakin järjestelmissä sertifiointi sallitaan, kun tietty (yleensä merkinnöissä ilmoitettu) prosenttiosuus asianomaisesta tuotteesta täyttää sertifiointistandardin kokonaan. Tällaisissa tapauksissa on tärkeää, että toimija hankkii tiedot siitä, onko sertifioimattomalle osalle tehty tarkastuksia ja tarjoavatko ne riittävät todisteet siitä, että myös sertifioimaton osa täyttää asetuksen vaatimukset maantieteellisen sijainnin määrittämisen ja metsäkadon aiheuttamattomuuden osalta.

([16]) Joissakin järjestelmissä sertifiointi sallitaan, kun käytetään ainetaseeseen perustuvia alkuperäketjuja. Tällaiset sekalaatuiset tuotteet eivät kuitenkaan ole EUDR-asetuksen mukaisia. EUDR-asetuksessa sallitaan ainoastaan tuotteet, jotka ovat täysin edellä esitettyjen vaatimusten mukaisia, kun taas sekalaatuisia tuotteita, jotka perustuvat tiettyihin prosenttiosuuksiin tai ainetaseeseen perustuviin alkuperäketjuihin, ei hyväksytä.

— järjestelmän kyky tarjota vaaditut tiedot ja todisteet, jotka ovat ”riittävän päteviä ja todennettavissa olevia”, kuten 9 artiklassa säädetään.

Kohdassa 2) tarkoitetun järjestelmän toteutuksen osalta toimijoiden olisi kiinnitettävä huomiota seuraaviin seikkoihin:

— järjestelmän hallinnointia koskevien tietojen saatavuus, sidosryhmien osallistuminen järjestelmään ja tarkastusten yhteenvedot,

— maksuton ja julkisesti saatavilla oleva tietokanta sertifioiduista tahoista, sertifiointien kattavuudesta ja voimassaolosta, sertifiointien voimassaolon keskeyttämis- tai päättymisajankohdista ja sertifiointeihin liittyvistä tarkastuskertomuksista,

— avoimet säännölliset, satunnaiset ja riippumattomat tarkastukset (myös auditoinnit) sen varmistamiseksi, että sertifiointijärjestelmä tai kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmä on sen omien standardien, sääntöjen ja menettelyjen mukainen,

— sertifioitujen materiaalien määrän ja alkuperän valvonta koko toimitusketjun aikana, mukaan lukien esimerkiksi anatomisten, kemiallisten tai DNA-analyysien käyttö tuotteen tai toimitusketjun jäljitettävyyttä koskevien tietojen todentamiseksi,

— tehokas valvonta määrien varmistamiseksi toimitusketjun kaikissa vaiheissa ([17]),

— samankaltaisten leimojen/väittämien käyttö viitattaessa erityyppisiin järjestelmiin,

— aiemmat perustellut raportit sertifiointijärjestelmän tai kolmannen osapuolen todentaman järjestelmän mahdollisista puutteista tai ongelmista maissa, joista asianomaiset hyödykkeet tai tuotteet ovat peräisin,

— aiemmat perustellut raportit tietystä tuottajasta tai kauppaa käyvästä, joka käyttää kyseistä sertifiointijärjestelmää tai kolmannen osapuolen todentamaa järjestelmää.

Kohdassa 3) tarkoitetun järjestelmien hallinnoinnin osalta toimijoiden olisi kiinnitettävä huomiota seuraaviin seikkoihin:

— mahdolliset eturistiriidat,

— petosten ja korruption valvonnan laajuus ja havainnot,

— sertifiointijärjestelmän tai kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmän yhdenmukaisuus kansainvälisten tai eurooppalaisten standardien (esim. aihetta koskevien ISO-oppaiden) kanssa,

— seuraukset ja seuraamukset rikkomistapauksissa sekä korjaavat toimet, myös sertifioinnin voimassaolon keskeyttäminen kunnes korjaavat toimenpiteet on toteutettu, sekä se, miten nopeasti tuotteiden sertifioinnin myöntämisoikeus voidaan peruuttaa ja palauttaa,

— mahdolliset säännökset, jotka koskevat sidosryhmien osallistumista ja joilla mahdollistetaan (tarvittaessa) pienviljelijöiden osallistuminen järjestelmään ja edistetään sitä,

— tiedot sellaisten kolmantena osapuolena olevien organisaatioiden riippumattomuudesta, jotka on akkreditoitu tarjoamaan asiaankuuluvia sertifiointi- tai todentamispalveluja. Järjestelmän, järjestelmään kytköksissä olevien tarkastajien tai järjestelmän varmennusmenettelyjä varten palkkaamien ulkopuolisten tarkastajien antamia vakuutuksia tai lausumia ei pitäisi hyväksyä sellaisenaan eikä niitä pitäisi pitää ratkaisevina todisteina. Muiden asiaankuuluvien sidosryhmien, kuten järjestelmän osallistujien, ammattiliittojen, työntekijä- ja pienviljelijäyhdistysten, kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisjärjestöjen sekä kolmansien osapuolten tarkastus- ja varmennusorganisaatioiden, näkemykset olisi otettava huomioon, jos sellaisia on kohtuullisesti saatavilla.

([17]) Alkuperäketjun jäljitettävyyttä koskevaa sertifiointia voidaan käyttää todisteena siitä, ettei toimitusketjuun pääse tuntemattomia tai ei-sallittuja hyödykkeitä. Tällaiset sertifioinnit perustuvat yleensä sen varmistamiseen, että toimitusketjuun pääsee ”kriittisissä valvontapisteissä” ainoastaan sallittuja hyödykkeitä ja tuotteita ja että tuote voidaan jäljittää sen aiempaan haltijaan (jolla on myös oltava alkuperäketjun jäljitettävyyttä koskeva sertifiointi) alkuperäisen lähtöpaikan sijaan. Tuote, jolla on alkuperäketjun jäljitettävyyttä koskeva sertifiointi, voi sisältää eri lähteistä peräisin olevaa sertifioitua ja muuta sallittua materiaalia. Alkuperäketjun jäljitettävyyttä koskevaa sertifiointia käytettäessä toimijan olisi varmistettava, että kaikki materiaalit ovat EUDR-asetuksen vaatimusten mukaisia ja että valvonta on riittävää vaatimustenvastaisten materiaalien poissulkemiseksi.

b) *Taustatiedot*

Sertifiointijärjestelmät ja kolmannen osapuolen todentamat järjestelmät ovat joko julkisia tai yksityisiä riippuen niiden hallintomallista ja siitä, ovatko ne valtion ylläpitämiä vai eivät. Ne voivat olla pakollisia tai vapaaehtoisia riippuen siitä, ovatko ne oikeudellisesti sitovia. Toimija käyttää yksityisiä järjestelmiä vapaaehtoisesti, kun taas julkiset järjestelmät ovat usein (mutta eivät välttämättä) pakollisia ja niiden maiden perustamia, joista tuotteet hankitaan. Sekä julkisilla ja yksityisillä sertifiointijärjestelmillä että kolmannen osapuolen todentamisjärjestelmällä pyritään tunnustamaan hyvät ympäristöä koskevat standardit sertifioinnin avulla, ja tästä syystä monet niistä ovat edistäneet merkittävästi maataloustuotannon kestävyyden parantumista maailmanlaajuisesti.

Tästä huolimatta EUDR-asetuksen antamista edeltäneessä vaikutustenarvioinnissa, jonka pohjana käytettiin muita asiaa koskevia tutkimuksia, havaittiin myös useita tällaisiin järjestelmiin liittyviä huolenaiheita, kuten se, että järjestelmien avoimuus vaihtelee ja että eri järjestelmät noudattavat erilaisia sääntöjä, menettelyjä ja laadunvarmistusjärjestelmiä, sekä seurantaan, julkistamiseen ja täytäntöönpanon valvontaan liittyviä ongelmia. Alkuperäketjuihin perustuvien järjestelmien tehokkuudesta ja eheydestä sekä niiden alttiudesta petoksille on myös tuotu esiin huolia sinä aikana, kun ne ovat olleet käytössä. Lisäksi riippumattomien tarkastusten puute on tiettyjen yksityisten järjestelmien heikkous. Komission teettämässä tutkimuksessa metsäalan ja puuperäisten tuotteiden sertifiointi- ja todentamisjärjestelmistä esitettiin vastaavanlaisia havaintoja, joissa viitattiin avoimuuden puutteeseen ja riskiin tietojen osittaisuudesta tai jopa harhaanjohtavuudesta ([18]).

Pakolliset julkiset todentamisjärjestelmät, joihin sisältyy sitovia toimenpiteitä, voivat sisältää tiukkoja vaatimuksia sekä kattavuuden että täytäntöönpanon osalta. On olennaista, että ne kattavat kaikki talouden toimijat tietyssä maassa (ja sekä markkinoille saattamisen että viennin), jotta vältetään porsaanreiät ja vuodot, joita saattaa aiheutua järjestelmään kuulumattomien talouden toimijoiden olemassaolosta. Niiden avulla voidaan myös varmistaa pienviljelijöiden parempi integrointi, jos ne tarjoavat tarvittavaa tukea usein merkittävinä pidettyjen kustannuksiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi, sillä pk-yritykset ovat sertifiointia hankittaessa epäedullisemmassa asemassa verrattuna suurempiin toimijoihin ja kauppaa käyviin, jotka hyötyvät mittakaavaeduista.

Sekä yksityisten että julkisten järjestelmien luotettavuuden ja relevanssin kannalta on tärkeää, että niiden käyttämien standardien olisi kaikilta soveltuvilta osiltaan oltava EUDR-asetuksen mukaisia (joko samalla tasolla tai tiukempia), erityisesti kun on kyse ”metsäkatoa aiheuttamattoman” määritelmästä, maantieteellisen sijainnin määrittämistä koskevista vaatimuksista sekä avoimuudesta ja tuotannon laillisuudesta.

Tässä yhteydessä on tärkeää huomata, että kaikkiin järjestelmiin ei sisälly standardeja ja arviointeja asianomaisen hyödykkeen tuotannon laillisuudesta, joten voi olla aiheellista tarkistaa, mitä laillisuusvaatimuksia järjestelmiin sisältyy. Tämä koskee sekä niiden kattamaa lainsäädäntöä että vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa käytettyjä kriteerejä tai indikaattoreita. Järjestelmillä voi esimerkiksi olla eri määritelmiä siitä, mitä pidetään merkityksellisenä ”lainsäädäntönä” tai ”laillisena” tuotantomaassa, tai eri indikaattoreita, jotka on otettava huomioon arvioitaessa laittomuuden riskiä.

Järjestelmien täytäntöönpanoon, noudattamisen valvontaan ja uskottavuuteen vaikuttavat myös sisäinen päätöksenteko ja hallinnointi, mukaan lukien sellaisten toimitusketjun toimijoiden suora osallistuminen, jotka hakevat sertifiointia ja joille on myönnetty sellainen tai jotka hankkivat ja käyttävät sertifioituja tuotteita asiakkaiden vaatimusten täyttämiseksi.

Kaupankäynnin ja EUDR-asetuksen noudattamisen helpottamiseksi aiotaan perustaa käytäntöjä koskeva tietokanta, jota talouden toimijat voivat käyttää apuna noudattaessaan asianmukaista huolellisuutta, kun ne saattavat tuotteita EU:n markkinoille ja asettavat niitä saataville EU:n markkinoilla, ja vastaavasti toimivaltaiset viranomaiset voivat hyödyntää tietokantaa suorittaessaan asianmukaisia tarkastuksia.

Lisätietoa sertifiointiin ja kolmannen osapuolen suorittamaan todentamiseen liittyvistä seikoista on saatavilla komission vaikutustenarvioinnissa ([19]), EU:n suuntaviivoissa maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden vapaaehtoisia sertifiointiohjelmia koskevista parhaista käytännöistä ([20]) sekä metsäalan ja puuperäisten tuotteiden sertifiointi- ja todentamisjärjestelmiä koskevan komission tutkimuksen tuloksissa ([21]).

([18]) Euroopan komission kertomus: ”Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products”, EU:n julkaisutoimisto, 2021.
([19]) Euroopan komissio, SWD (2021) 326 final.
([20]) EUVL C 341, 16.12.2010, s. 5.
([21]) Euroopan komission kertomus: ”Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products”, EU:n julkaisutoimisto, 2021.

11. MAATALOUSKÄYTTÖ

1. **Johdanto**

EUDR-asetuksen 3 artiklan a alakohdassa kielletään asianomaisten hyödykkeiden ja asianomaisten tuotteiden saattaminen unionin markkinoille, asettaminen saataville unionin markkinoilla tai vienti, elleivät ne ole metsäkatoa aiheuttamattomia. Asetuksen 2 artiklan 13 alakohdan a alakohdan mukaan ”metsäkatoa aiheuttamattomalla” tarkoitetaan, että asianomaiset tuotteet sisältävät tai niiden ravintona on käytetty sellaisia asianomaisia hyödykkeitä tai ne on valmistettu käyttäen sellaisia asianomaisia hyödykkeitä, jotka on tuotettu maalla, joka ei ole ollut metsäkadon kohteena 31. joulukuuta 2020 jälkeen ([22]). Asetuksen 2 artiklan 3 alakohdan mukaan ”metsäkadolla” tarkoitetaan metsän muuntamista maatalouskäyttöön riippumatta siitä, onko muutos ihmisen toiminnan aiheuttama vai ei.

EUDR-asetuksen johdanto-osan 36 kappaleessa esitetään, että ”maatalouskäytön” määritelmän tulkinnan selkeyttämiseksi komission olisi laadittava ohjeet erityisesti niiltä osin kuin on kyse metsän muuntamisesta maaksi, jonka käyttötarkoitus ei ole maatalouskäyttö. Luonnon ennallistamista koskevan asetuksen ([23]) johdanto-osan 31 kappaleessa viitataan myös tällaisiin ohjeisiin.

Tämän luvun päätavoitteet ovat siis seuraavat:

— metsän määritelmän ja metsän määrittelyssä EUDR-asetuksen mukaisesti käytettyjen teknisten parametrien mittausten selventäminen pinta-alan, puiden keskimääräisen korkeuden ja latvuspeittävyyden osalta erityisesti tapauksissa, joissa puusto rajoittuu maatalousalueisiin tai kasvaa osittain maatalousalueilla (3 kohta);

— EUDR-asetuksen 2 artiklan 5 alakohdassa tarkoitettujen ”kesantomaiden” ja ”maatalouden puuviljelmien” selventäminen ja erityisesti sen selventäminen, millä edellytyksillä maatalousmaa, joka on esimerkiksi kesannoitu tai jätetty tilapäisesti viljelemättä tai jota käytetään tietynlaisten taimien kasvatukseen, säilyy 2 artiklassa tarkoitetussa maatalouskäytössä maan ominaisuuksista riippumatta, jotta voidaan selkeyttää edellytykset, jotka koskevat metsän muuntamista maatalousmaaksi (3 ja 4 kohta);

— ohjeiden antaminen siitä, millaisissa olosuhteissa maa-alan olisi katsottava olevan maatalouskäytössä, vaikka sillä olisi havaittu puupeite 31. joulukuuta 2020 jälkeen (EUDR-asetuksen 2 artiklan 13 alakohdassa säädetty aikaraja) (4 kohta);

— sellaisten tilanteiden selventäminen, joissa ”metsän” määritelmän soveltamisalaan kuuluvaa aluetta ei pitäisi katsoa muunnetun maatalouskäyttöön vaan muihin maankäyttötarkoituksiin, erityisesti

  — muuhun maankäyttötarkoitukseen, jolla ehkäistään, minimoidaan, lievennetään tai korjataan haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen haittavaikutuksia, jotka kohdistuvat luonnon monimuotoisuuteen, tai

  — osittain luonnontilaisiksi elinympäristöiksi, joita hoidetaan laajaperäisesti (esim. laidunnuksen avulla) sellaisen suojelu- tai ennallistamissuunnitelman vaatimusten mukaisesti, jolla pannaan täytäntöön luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelua ja ennallistamista koskevista kansainvälisistä yleissopimuksista johtuvia velvoitteita, tai

  — metsäpalojen ehkäisyä tai uusiutuvan energian käyttöönottoa varten (2 ja 4 a kohta);

— EUDR-asetuksen mukaisen ”maatalouskäytön” käsitteen tulkitseminen, kun otetaan huomioon sovellettavassa EU:n lainsäädännössä vahvistetut määritelmät ja kansainvälisesti sovitut selittävät huomautukset (4, 4 c ja 4 d kohta);

— EUDR-asetuksen määritelmien piiriin kuuluvien puupeitteisiä alueita koskevien yhdistettyjen ja synergisten käyttötapojen, kuten peltometsätalouteen, peltometsäviljelyyn, metsälaitumiin ja puustoisiin laitumiin perustuvien järjestelmien, selventäminen (4 d kohta);

— samalla alueella esiintyvien eri maankäyttötyyppien sekä kiinteistörekisterikarttojen ja maarekisterien käytön selventäminen (5 kohta).

([22]) Tässä luvussa ei käsitellä ”metsäkatoa aiheuttamattoman” määritelmän 2 artiklan 13 alakohdan b alakohdassa säädettyä toista osatekijää, jonka mukaan puuta sisältävien tai puusta valmistettujen asianomaisten tuotteiden puun on oltava korjattu aiheuttamatta metsien tilan heikkenemistä, koska tämä luku koskee nimenomaan maatalouskäytön määritelmää.

([23]) EUVL L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj.

2. **Selvennys – metsän muuntaminen maaksi, jonka käyttötarkoitus ei ole maatalouskäyttö**

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, johdanto-osan 36 kappale; 2 artiklan 3, 5 ja 13 alakohta – Määritelmät; 3 artiklan a alakohta – Kieltäminen*

EUDR-asetuksen 2 artiklan 3 alakohdan mukaan ”metsäkadolla” tarkoitetaan metsän muuntamista maatalouskäyttöön, ja tämän olisi katsottava tarkoittavan maankäytön muuttamista EUDR-asetuksen 2 artiklan 4 alakohdassa määritellystä ”metsästä” (jota käsitellään yksityiskohtaisesti 3 kohdassa) EUDR-asetuksen 2 artiklan 5 alakohdassa määriteltyyn ”maatalouskäyttöön” (jota käsitellään yksityiskohtaisesti 4, 4 c ja 4 d kohdassa). Maatalouskäyttöön muuntamisen laajuudella ei ole merkitystä tässä yhteydessä, ja tällainen muuntaminen tekee kyseisellä maa-alueella tuotetuista hyödykkeistä vaatimustenvastaisia, jos metsäkato on tapahtunut 31. joulukuuta 2020 jälkeen.

Alueen luokittelu metsäkatoalueeksi perustuu objektiiviseen kriteeriin siitä, onko metsää muunnettu tiettyä käyttöä ja tarkoitusta varten, ja tämä kriteeri on riippumaton maa-alueen laillisesti rekisteröidystä käyttötarkoituksesta ja maantieteellisistä rajoista tai siitä, kuka tai mikä on metsäkadon syynä.

EUDR-asetuksen puitteissa metsän muuntaminen muihin maankäyttötarkoituksiin, jotka eivät kuulu ”maatalouskäytön” määritelmän piiriin, tarkoittaa sitä, että tämä muuntaminen ei kuulu ”metsäkadon” määritelmän piiriin (ks. tarkemmat tiedot ”maatalouskäytöstä” 4 kohdassa). Tähän sisältyy metsien muuntaminen alueiksi, joita käytetään kaupunkien infrastruktuuria, kuten sähkölinjoja, teitä, kaupunkeja ja asuinalueita, maatalouteen liittymättömiä teollisuusalueita tai uusiutuvan energian käyttöönottoa varten.

Metsämaan muuntaminen ei myöskään kuulu EUDR-asetuksen mukaisen ”metsäkadon” määritelmän piiriin, jos muuntamisen ja sen jälkeisen maankäytön ensisijaisena tarkoituksena ei ole maatalouskäyttö vaan esimerkiksi uusiutuvan energian käyttöönotto, teollinen käyttö, luonnon monimuotoisuuden ennallistaminen, metsäpalojen ehkäiseminen, eläinten hyvinvointi äärimmäisissä ilmasto-olosuhteissa tai haitallisten vieraslajien hallinta. Maataloustoimintaa voidaan harjoittaa oheistoimintana, jos se on olennaista muuntamisen ja sen jälkeisen maankäytön ensisijaisen tarkoituksen tukemiseksi (ks. 4 a kohta) tai jos maataloustoiminta ei muuta metsän pääasiallista käyttöä (ks. 4 b kohta).

Vastuu säännösten täytäntöönpanosta on jäsenvaltioilla. Soveltaessaan näitä ohjeita yksittäisiin tapauksiin jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kunkin tapauksen yksilölliset olosuhteet otetaan asianmukaisesti huomioon. Suhteellisuusperiaatetta olisi noudatettava tapauksissa, joissa toiminta on kaikki asiaan liittyvät olosuhteet huomioon ottaen merkityksetöntä.

3. **”Metsän” määritelmä**

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 2 artiklan 4 alakohta – Määritelmät*

EUDR-asetuksen 2 artiklan 4 alakohdan mukaan aluetta pidetään metsänä, jos sillä on seuraavat ominaisuudet:

— **Yli 0,5 hehtaarin maa-ala** – tämä tarkoittaa, että puustoisen eli latvuspeiton perusteella rajatun alueen pinta-ala on vähintään 0,5 hehtaaria.

— **Puiden korkeus on yli viisi metriä** – tämä tarkoittaa, että puiden keskimääräinen korkeus on vähintään viisi metriä.

— **Latvuspeittävyys on yli 10 prosenttia** – tämä tarkoittaa, että puuston muodostavien puiden latvuspeittävyys on yli 10 prosenttia suhteessa puuston käyttämään pinta-alaan.

— **Puut pystyvät saavuttamaan nämä kynnysarvot sijaintipaikassaan** – tämä tarkoittaa alueita, joilla nuoret puut eivät ole vielä saavuttaneet 10 prosentin latvuspeittävyyttä ja 5 metrin korkeutta, mutta niiden odotetaan saavuttavan ne. Tämä koskee erityisesti alueita, joilla ei tilapäisesti ole puustoa metsänhoitokäytännöistä johtuvan avohakkuun tai luonnonkatastrofien vuoksi mutta jotka on tarkoitus palauttaa metsäksi.

— **Lukuun ottamatta pääasiassa maatalouskäytössä tai kaupunkialueiden käytössä olevia maita** – tämä tarkoittaa, että metsän määrittely perustuu sekä puiden esiintymiseen alueella että muiden pääasiallisten maankäyttötarkoitusten puuttumiseen (ks. tämä ja 4 kohta).

Puuston on täytettävä pinta-alaa, keskimääräistä korkeutta ja latvuspeitettä koskevat ominaisuudet tai pystyttävä saavuttamaan nämä kynnysarvot sijaintipaikassaan samanaikaisesti.

EUDR-asetuksen puitteissa **”kaupunkialueiden käytössä olevia maita”** olisi pidettävä pääasiallisena määritelmänä esimerkiksi kaupunkialueilla sijaitsevien puistojen ja puutarhojen osalta riippumatta siitä, saavuttavatko ne metsän määritelmässä asetetut kynnysarvot. Lisätietoja pääasiallisesta **maatalouskäytöstä** annetaan 4 kohdassa.

Jos metsän määritelmässä edellytetyt ominaisuudet täyttyvät, metsäalueiksi lasketaan muun muassa seuraavat:

— alueet, joita ympäröivät metsät tai jotka ovat tiiviisti yhteydessä metsätalouteen, kuten metsätiet, metsäpalojen katkaisulinjat ja muut pienet avoimet alueet, ellei kyseessä ole erillinen kiinteistö;

— yleensä yli kymmenen vuoden ajan viljelemättömänä ollut maa, jolle kasvaneet puut ovat saavuttaneet ”metsän” kriteerit (ks. myös 4 kohdan ”kesantomaata ja tilapäisesti viljelemätöntä maata” koskeva selitys);

— vuorovesivyöhykkeillä kasvavat mangrovemetsät riippumatta siitä, onko alue luokiteltu maa-alueeksi;

— metsäalueella metsänomistajien omien tarpeiden täyttämiseksi kasvatettujen metsälajien taimitarhat;

— metsämaaksi oikeudellisesti määritellyn alueen ulkopuoliset alueet, jotka täyttävät ”metsän” määritelmän.

”Metsän” määritelmään eivät sisälly maatalouden tuotantojärjestelmiin kuuluvat puustot. Tästä annetaan lisätietoja 4 c ja 4 d kohdassa.

4. **”Maatalouskäytön” määritelmä ja poikkeukset**

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 2 artiklan 5 alakohta – Määritelmät*

EUDR-asetuksen 2 artiklan 5 alakohdan mukaan alueen katsotaan olevan ”maatalouskäytössä”, jos sitä käytetään maatalouteen.

a) *Selvennys – käyttö maatalouteen*

EUDR-asetuksen 2 artiklan 5 alakohdan mukaan maata käytetään maatalouteen (muun muassa) seuraavissa tapauksissa:

— **Maatalouden puuviljelmät**, jotka määritellään asetuksen 2 artiklan 6 kohdassa. Tarkempia ohjeita maatalouden puuviljelmistä on 4 c kohdassa.

— **Kesantomaat** – näitä olisi tarkasteltava yhdessä ”tilapäisesti viljelemättömän maan” kanssa, jota käsitellään myöhemmin tässä kohdassa.

— **Karjankasvatus** – tähän sisältyvät lyhytikäiset tai pysyvät laitumet sekä eläinten kasvatusta varten ja eläinsuojiksi tarkoitetut maatalousrakennukset.

On huomattava, että maatalouden puuviljelmät, kesantomaat ja karjankasvatukseen tarkoitetut alueet eivät muodosta tyhjentävää luetteloa ”maatalouskäytön” eri luokista.

EUDR-asetuksen puitteissa maatalouteen käytettävän maan olisi katsottava kattavan seuraavat maankäyttöluokat:

— Lyhytaikaisten viljelykasvien viljelyyn käytetyt maa-alat, joilla tarkoitetaan kaikkea sellaisten viljelykasvien viljelyyn käytettyä maata, joiden kasvukausi on yleensä alle vuosi, mukaan lukien monivuotiset lyhytaikaiset viljelykasvit.

— Lyhytikäiset nurmet ja laitumet, joilla tarkoitetaan maa-aloja, joilla viljellään nurmirehukasveja tai heinää niittämistä tai laiduntamista varten yhtäjaksoisesti alle viiden vuoden ajan.

— Kesantomaa ja tilapäisesti viljelemätön maa, jolla tarkoitetaan maatalousmaata, joka on jätetty lepäämään pidemmäksi aikaa ennen palauttamista viljely- tai laidunkäyttöön tai muuhun maatalouskäyttöön. Tämä voi tapahtua osana maatilojen viljelykiertoa tai perustelluista syistä tai poikkeuksellisten olosuhteiden, kuten tulvavahinkojen, veden puutteen tai tuotantopanosten saatavuusongelmien vuoksi tai taloudellisista, sosiaalisista (sairaus, sukupolvenvaihdokseen liittyvät ongelmat) tai oikeudellisista syistä (esim. riita-asiat). Huomautus: Kesantomaan tai viljelemättömän maan olisi katsottava säilyvän maatalouskäytössä yleensä [kymmenen] vuoden ajan. Alueen voidaan kuitenkin katsoa säilyvän maatalouskäytössä tätä pidempään, jos voidaan osoittaa, että maataloustoimintaa ei ole voitu aloittaa uudelleen jostakin edellä mainitusta syystä. Annetun syyn on katettava koko ajanjakso, jonka aikana maa on ollut kesannolla tai tilapäisesti viljelemättä. Jos tämä voidaan osoittaa, maan olisi katsottava olevan jatkuvasti maatalouskäytössä, ellei sitä ole virallisesti nimetty metsäksi kansallisen lainsäädännön mukaan.

— Pysyvien viljelykasvien viljelyyn käytetyt maa-alat, joilla tarkoitetaan alueita, joilla viljellään monivuotisia kasveja, joita ei tarvitse istuttaa uudelleen useaan vuoteen, tavallisesti vähintään viiteen vuoteen. Pysyvien viljelykasvien viljelyyn käytettyjä maa-aloja ovat myös maa-alat, joilla kasvatetaan pysyviä viljelykasveja suojakatoksen alla. Näitä kuvataan tarkemmin 4 b kohdassa.

— Pysyvät nurmet ja laitumet, joilla tarkoitetaan maata, jota käytetään yhtäjaksoisesti yli viisi vuotta eläinten laiduntamiseen tai rehukasvien kasvattamiseen joko viljelemällä tai luontaisesti.

— Maatilan rakennusten ja piha-alueiden kattama alue, jolla tarkoitetaan maatilan toimintaan liittyvien rakennusten (hallit, ladot, kellarit, siilot), eläintuotantoon tarkoitettujen rakennusten (tallit, navetat, lammastarhat, siipikarjalle tarkoitetut aitaukset) ja maatilan piha-alueiden kattamaa maa-alaa.

— Jos voidaan tarjota riittävän vakuuttavaa näyttöä sen osoittamiseksi, että i) maa-alue oli edellä kuvaillussa maatalouskäytössä ennen 31. joulukuuta 2020 ja että ii) tuottaja oli päättänyt istuttaa lyhytkiertoista energiapuuta kyseiselle maa-alueelle tai metsittää sen tilapäisesti ennen kyseistä päivämäärää tai sen jälkeen, eikä kyseinen maa-alue kuulu metsänhoitosuunnitelman tai metsän hoitoa tai suojelua kyseisellä maa-alueella edellyttävän lainsäädännön piiriin, tällaisen maa-alueen katsotaan säilyvän EUDR-asetuksessa tarkoitetussa maatalouskäytössä, ja tuottaja voi jatkaa maataloustoimintaa kyseisellä maa-alueella.

— Edellä lueteltuihin maatalousmaan käyttöluokkiin voi sisältyä myös maisemapiirteiden kattamia alueita, jollaisia suositaan luonnon monimuotoisuuteen liittyvistä tai ympäristösyistä.

Ennallistaminen, haitallisten vieraslajien hallinta, metsäpalojen ehkäisy, eläinten hyvinvointi, uusiutuvan energian käyttöönotto

Maata, joka on muunnettu yhden tai useamman tässä luetellun ensisijaisen tarkoituksen vuoksi, **ei** pitäisi katsoa maatalouskäyttöön muunnetuksi:

— haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien haittavaikutusten ehkäiseminen, minimointi, lieventäminen tai korjaaminen, jos se rajoittuu ehdottoman välttämättömiin toimiin, joiden tueksi on laadittu ehkäisysuunnitelmia, hoitosuunnitelmia tai virallisia valtuutuksia;

— metsäpalojen riskin ehkäiseminen, minimointi ja vähentäminen, jos se rajoittuu ehdottoman välttämättömiin toimiin, joiden tueksi on laadittu metsäpalojen ehkäisysuunnitelmia, metsänhoitosuunnitelmia tai virallisia valtuutuksia;

— eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön noudattaminen, jos (pysyvien ja ei-pysyvien) rakenteiden pystyttäminen eläinten pitoa varten on tarpeen eläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi ja jos se rajoittuu rakentamisen kannalta välttämättömään vähimmäispinta-alaan, eikä tämä toiminta vaikuta ympäröivien alueiden luokitteluun metsäksi;

— luonnon monimuotoisuudeltaan rikkaiden ekosysteemien (kuten tietyntyyppisten nummien, kosteikkojen tai niittyjen) ennallistamisen ja sen jälkeisen ylläpitävän hoidon turvaaminen, jos tällaista edellytetään suojelu- tai ennallistamissuunnitelmassa (esimerkiksi suojelualueen hoitosuunnitelmassa tai kansallisessa tai alueellisessa luonnon ennallistamissuunnitelmassa), kun suunnitelmalla pannaan täytäntöön velvoitteita, jotka johtuvat luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelua ja ennallistamista koskevista maailmanlaajuisista monenvälisistä sopimuksista, kuten biodiversiteettisopimuksesta ja Kunming-Montrealin maailmanlaajuisesta luonnon monimuotoisuuskehyksestä;

— uusiutuvan energian käyttöönotto (esim. tuulipuistojen ja aurinkovoimaloiden perustaminen).

Maataloustoimintaa voidaan silti harjoittaa oheistoimintana, jos se on olennaista muuntamisen ja sen jälkeisen maankäytön ensisijaisen tarkoituksen tukemiseksi.

b) *Selvennys – pääasiallinen maankäyttö*

EUDR-asetuksen 2 artiklan 4 alakohdan mukaan pääasiassa maatalouskäytössä olevat maat eivät kuulu ”metsän” määritelmän piiriin.

EUDR-asetuksen puitteissa 2 artiklan 4 alakohdassa esitetyssä ”metsän” määritelmässä tarkoitettujen poikkeusten tapauksessa ”**maatalouskäyttöä**” olisi pidettävä pääasiallisena esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

— Kausittainen (esim. kesälaiduntaminen) tai tilapäinen metsälaiduntaminen puupeitteisillä alueilla, joita ei luokitella luonnontilaisiksi metsiksi (esim. osittain luonnontilaisilla laitumilla tai luonnonlaitumilla, joiden puupeite vaihtelee).

— Jos metsälaiduntaminen tai peltometsäviljely rajoittuu tiettyyn ajanjaksoon vuodesta ilmasto-olosuhteiden (esim. tilapäisen lumipeitteen) vuoksi, niitä voidaan pitää pääasiallisena käyttötarkoituksena.

— Suojaavien puuryhmien istuttaminen erilaisia ympäristöön tai luonnon monimuotoisuuteen liittyviä tarkoituksia varten alueelle, joka on pääasiassa maatalouskäytössä (esim. laitumena), vaikka alue saavuttaisi ”metsän” määritelmän mukaiset kynnysarvot.

Nämä tapaukset eroavat maatalouden harjoittamisesta oheistoimintana silloin, kun maa on muunnettu ennallistamista tai haitallisten vieraslajien hallintaa varten, mikä ei kuulu ”maatalouskäytön” piiriin, ks. edellä.

Sitä vastoin EUDR-asetuksen puitteissa **”maatalouskäyttöä” ei** pitäisi pitää pääasiallisena esimerkiksi kun on kyse sivutuotteiden (kuten kahvin) pienimuotoisesta tuotannosta tai satunnaisesta laajaperäisestä tai pienimuotoisesta laiduntamisesta metsissä, kunhan tuotanto ja siihen liittyvä toiminta eivät vaikuta haitallisesti metsän elinympäristöihin.

c) *”Maatalouden puuviljelmän” määritelmä*

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, 2 artiklan 6 alakohta – Määritelmät*

”Maatalouden puuviljelmät” sisältyvät EUDR-asetuksen 2 artiklan 5 alakohdassa esitettyyn ”maatalouskäytön” määritelmään.

EUDR-asetuksen 2 artiklan 6 alakohdan määritelmässä ”maatalouden puuviljelmillä” tarkoitetaan ensinnäkin ”maata, jolla on maatalouden tuotantojärjestelmiin kuuluvia puustoja, kuten hedelmäpuuviljelmiä, öljypalmuviljelmiä, oliivitarhoja”, eli siinä viitataan viljelymaahan, jota käytetään pysyvien viljelykasvien viljelyyn edellä 4 kohdassa kuvatun mukaisesti.

Toiseksi määritelmässä tarkoitetaan ”peltometsäviljelyjärjestelmiä, joissa viljelykasveja kasvatetaan puiden suojassa”. Tätä määritelmän osaa selitetään tarkemmin 4 d kohdassa, ja se on luettava yhdessä pääasiallisen maankäytön muuttumattomuutta koskevan poikkeuksen kanssa. Asetuksen 2 artiklan 6 alakohdassa selvennetään lisäksi, että ”maatalouden puuviljelmän” käsite kattaa kaikki asianomaisten hyödykkeiden viljelmät puuntuottamista lukuun ottamatta, joten nämä viljelmät kuuluvat ”maatalouskäytön” määritelmän piiriin.

Asetuksen 2 artiklan 6 alakohdassa säädetään myös, että maatalouden puuviljelmät eivät kuulu ”metsän” määritelmän piiriin. Tämä tarkoittaa, että maatalouden puuviljelmien kriteerit täyttävät alueet eivät kuulu metsän määritelmän piiriin, vaikka niillä kasvaisi esimerkiksi kumipuita tai öljypalmuja.

d) *Selvennys – peltometsäviljelyjärjestelmä*

Sovellettava lainsäädäntö: *EUDR-asetus, johdanto-osan 37 kappale; 2 artiklan 6 alakohta – Määritelmät*

FAO:n julkaisujen ([24]) mukaan ”peltometsäviljely” on yläkäsite maankäyttöjärjestelmille ja -tekniikoille, joissa puuvartisia kasveja (puita, pensaita, palmuja, bambua jne.) kasvatetaan tarkoituksellisesti yhdessä viljelykasvien ja/tai eläinten kanssa samassa maanhoitoyksikössä alueellisesti tai ajallisesti limittäin. Peltometsäviljelyjärjestelmissä eri osatekijöiden välillä on sekä ekologista että taloudellista vuorovaikutusta. Peltometsäviljely voidaan jakaa kahteen perustyyppiin: samanaikaiseen ja peräkkäiseen. Samanaikaisissa järjestelmissä puut ja viljelykasvit tai eläimet kasvavat yhdessä samalla maa-alueella, kun taas peräkkäisissä järjestelmissä viljelmät ja puut enimmäkseen vuorottelevat samalla maa-alueella, mikä minimoi niiden välisen kilpailun.

Peltometsäviljelyllä voidaan myös viitata tiettyihin metsätalouskäytäntöihin, jotka täydentävät maataloustoimintaa esimerkiksi parantamalla maaperän hedelmällisyyttä, vähentämällä maaperän eroosiota, parantamalla valuma-alueiden hoitoa tai tarjoamalla varjopaikkoja ja ravintoa karjalle ([25]).

Johdanto-osan 37 kappaleessa muistutetaan, että FAO:n määritelmissä peltometsäviljelyjärjestelmiä ei katsota metsiksi vaan maatalouskäytöksi ja että ne kattavat useita erilaisia järjestelmiä, kuten viljelykasvien kasvattamisen puiden suojassa sekä kiertokaskiviljely-, puulaidunviljely- ja maatalous- ja laiduntamisjärjestelmiä.

Koska EUDR-asetuksen 2 artiklan 4 alakohdassa esitettyyn ”metsän” määritelmään ei sisälly maa, joka on pääasiassa ”maatalouskäytössä”, voidaan päätellä, että jos maata käytetään pääasiassa ”peltometsäviljelyjärjestelmissä” johdanto-osan 37 kappaleessa mainittuihin tarkoituksiin, sitä ei voida pitää ”metsänä”. Tässä tapauksessa ja EUDR-asetusta sovellettaessa tällaisen maan on katsottava olevan ”maatalouskäytössä”. Maatalouden harjoittamisesta oheistoimintana, esimerkiksi peltometsäviljelyn harjoittamisesta ennallistamisen yhteydessä, kerrotaan tarkemmin 2 kohdassa.

5. **Selvennys – maankäyttö, kun samalla alueella esiintyy useita eri maankäyttötyyppejä, sekä maarekisterien ja kiinteistörekisterikarttojen käyttö**

Jos samaan maa-alueeseen sisältyy sekä metsän määritelmän mukainen alue että maatalouskäytössä oleva alue, näitä kahta aluetta on tarkasteltava erikseen. Alue, joka täyttää ”metsän” määritelmän kriteerit, kuuluu EUDR-asetuksen soveltamisalaan, kun taas alue, joka täyttää ”maatalouskäytön” kriteerit, ei kuulu asetuksen soveltamisalaan muuntamisen osalta.

Sillä ei ole merkitystä, onko maa-alueen maatalouskäytössä oleva osa suurempi kuin sen määritelmän mukaisesti metsäksi katsottava osa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jos 10 hehtaarin maapalstalla on kahden hehtaarin alue, jota voidaan objektiivisten kriteerien perusteella pitää metsäalueena, ja kahdeksan hehtaaria on maatalouskäytössä, kyseiset kaksi hehtaaria metsää luokitellaan metsäksi riippumatta siitä, että sen osuus koko maapalstasta on vain 20 prosenttia.

Arvioitaessa sitä, voidaanko tietty maa-alue määritellä metsäksi, metsän todellisten ominaisuuksien olisi oltava ensisijaisia siihen nähden, mitä maarekistereissä ja kiinteistörekisterikartoissa ilmoitetaan. Maarekistereitä ja kiinteistörekisterikarttoja voidaan käyttää täydentämään satelliittitietoja, kun pyritään osoittamaan aiempi maatalouskäyttö. Lisäksi metsänhoitosuunnitelmia ja nimettyjä metsäalueita koskevia rekistereitä voidaan käyttää määritettäessä, onko alue metsä, jolla ei ole sillä hetkellä puupeitettä, erityisesti jos alue on tilapäisesti puuton ja vailla latvuspeittoa metsänhoitokäytäntöjen tai luonnonkatastrofien vuoksi tai metsittämisen alkuvuosina. Komission ylläpitämä EU:n seurantakeskus ([26]) on vapaasti käytettävissä oleva väline, jonka avulla kaikki sidosryhmät voivat tarkastella maapallon metsäpeitettä vuonna 2020. Seurantakeskus ei kuitenkaan ole yksinomainen eikä pakollinen väline eikä sillä ole oikeudellista arvoa. Julkiset ja yksityiset sidosryhmät voivat käyttää mitä tahansa karttoja, joita ne pitävät sopivina asianmukaista huolellisuutta tai tarkastuksia varten.

([24]) FAO 2003. Multilingual Thesaurus on Land Tenure. Chapter 7. Land in an agricultural, pastoral and forestry context.
([25]) FAO World Programme For The Census Of Agriculture 2020, Vol. 1, s. 120, 8.12.12 ja 8.12.13 kohta.
([26]) https://forest-observatory.ec.europa.eu/forest/gfc2020.

LIITE I

KÄSITTEIDEN ”MARKKINOILLE SAATTAMINEN”, ”ASETTAMINEN SAATAVILLE MARKKINOILLA” JA ”VIENTI” KÄYTÄNNÖN SOVELTAMINEN

Seuraavissa esimerkkitapauksissa kuvataan tilanteita, joissa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö katsotaan EUDR-asetuksen mukaiseksi toimijaksi.

[Jollei toisin mainita, toimija on kaikissa seuraavissa esimerkkitapauksissa vastuussa asianmukaisen huolellisuuden noudattamisesta asianomaisten tuotteiden/hyödykkeiden osalta ja asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen toimittamisesta EUDR-asetuksessa tarkoitettuun tietojärjestelmään. Vaihtoehtoisesti se voi antaa 6 artiklassa tarkoitetulle valtuutetulle edustajalle tehtäväksi toimittaa vakuutus sen puolesta.]

[Asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen toimittaminen merkitsee 4 artiklan 3 kohdan mukaan sitä, että toimija tai muu kauppaa käyvä kuin pk-yritys on noudattanut asianmukaista huolellisuutta EUDR-asetuksen sovellettavien säännösten mukaisesti ja ottaa vastuun siitä, että tuotteet/hyödykkeet ovat metsäkatoa aiheuttamattomia ja että ne on tuotettu tuotantomaan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti 3 artiklassa tarkoitetulla tavalla.]

Tapaus 1 – Tuotteiden jalostus

EU:hun sijoittautunut valmistaja A (muu kuin pk-toimija) on yritys, joka ostaa palmuöljyä [HS 1511] kolmannesta maasta ja tuo sen EU:hun, jossa se käyttää palmuöljyä teollisten rasva-alkoholien [HS 3823 70] tuottamiseen. Tämän jälkeen se myy teolliset rasva-alkoholit toiseen EU:n jäsenvaltioon sijoittautuneelle valmistajalle B.

— Valmistaja A on toimija tuodessaan palmuöljyn EU:hun (ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”), sillä palmuöljy on EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluva asianomainen tuote. Tämä tarkoittaa, että valmistajan A on noudatettava asianmukaista huolellisuutta palmuöljyn osalta, toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ja kirjattava vakuutuksen viitenumero vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan tulli-ilmoitukseen.

— Valmistaja A on toimija myös saattaessaan teolliset rasva-alkoholit markkinoille, sillä teolliset rasva-alkoholit ovat EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvia asianomaisia tuotteita. Tämä tarkoittaa, että valmistajan A on toimitettava teollisista rasva-alkoholeista erillinen asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus ennen niiden markkinoille saattamista, ja se voi 4 artiklan 9 kohdan mukaan viitata tässä vakuutuksessa jo toimittamansa asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen viitenumeroon.

Tapaus 2 – Pakkausmateriaalit

Tapaus 2a

EU:hun sijoittautunut valmistaja C (pk-toimija) tuo päällystettyä voimapaperia [HS 4810] kolmanteen maahan sijoittautuneelta tuottajalta B ja käyttää sitä pakatakseen tuotteita, jotka myydään tämän jälkeen unionin markkinoilla.

— Valmistaja C on toimija tuodessaan voimapaperin EU:hun (ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”), sillä voimapaperi on EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluva asianomainen tuote: vaikka voimapaperia aiotaan käyttää pakkausmateriaalina, se tuodaan itsenäisenä tuotteena (*vrt. tapaukseen 2 b*) ja siksi sen suhteen on noudatettava asianmukaista huolellisuutta. Valmistajan C on toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ja kirjattava viitenumero vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan tulli-ilmoitukseen.

— Valmistajan C ei tarvitse täyttää huolellisuusvelvoitetta tai toimittaa asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta voimapaperista siinä vaiheessa, kun sitä käytetään muiden tuotteiden pakkaamiseen, koska sitä ei myydä itsenäisenä tuotteena vaan pakkausmateriaalina (joka ei anna tuotteelle sen olennaista luonnetta) eikä sitä sen vuoksi säännellä EUDR-asetuksen mukaisena asianomaisena tuotteena.

Tapaus 2b

EU:hun sijoittautunut yritys D (pk-toimija) tuo puisia kehyksiä [HS 4414] kolmannesta maasta ja myy niitä EU:hun sijoittautuneelle vähittäismyyjälle E. Kehykset on pakattu kartonkiin.

— Yritys D on toimija tuodessaan puiset kehykset EU:hun (ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”), sillä puiset kehykset ovat EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvia asianomaisia tuotteita. Tämä tarkoittaa, että yrityksen D on noudatettava asianmukaista huolellisuutta puisten kehysten osalta, toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ja kirjattava vakuutuksen viitenumero vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan tulli-ilmoitukseen.

— Yrityksen D ei tarvitse täyttää huolellisuusvelvoitetta tai toimittaa asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta kartonkipakkausten osalta, sillä niitä ei ole tuotu itsenäisinä tuotteina vaan pakkausmateriaalina (joka ei anna tuotteelle sen olennaista luonnetta) eikä niitä sen vuoksi säännellä EUDR-asetuksen mukaisina asianomaisina tuotteina.

Tapaus 3 – Omistusoikeuden siirrot

Tapaus 3a

EU:hun sijoittautunut valmistaja F (muu kuin pk-toimija) ostaa nautaeläinten raakavuotia [HS ex 4101] EU:n ulkopuolelle sijoittautuneelta toimittajalta H. Sopimuksen mukaan omistusoikeus siirtyy välittömästi valmistajalle F, kun vuodat ovat vielä EU:n ulkopuolella, ja valmistaja F tuo ne EU:hun. EU:hun tuonnin jälkeen valmistaja F jalostaa vuodat parkituiksi vuodiksi [HS ex 4104] ja myy ne EU:hun sijoittautuneelle vähittäismyyjälle I (kauppaa käyvä), joka ei ole pk-yritys.

— Valmistaja F on toimija tuodessaan nautaeläinten raakavuodat EU:hun (ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”), sillä nautaeläinten raakavuodat ovat EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvia asianomaisia tuotteita. Tämä tarkoittaa, että valmistajan F on noudatettava asianmukaista huolellisuutta raakavuotien osalta, toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ja kirjattava vakuutuksen viitenumero vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan tulli-ilmoitukseen. Noudattaessaan raakavuotia koskevaa asianmukaista huolellisuutta valmistajan F on kirjattava tiedot kaikkien niiden tilojen maantieteellisestä sijainnista, joissa nautaeläimet on kasvatettu (9 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti). Johdanto-osan 39 kappaleen mukaan valmistaja F määrittää, onko näiden vuotien tuottamiseen käytettyjä nautaeläimiä ruokittu jollakin asianomaisella tuotteella, ja jos on, sen on täytettävä huolellisuusvelvoite myös karjanrehun osalta.

— Valmistaja F on toimija myös saattaessaan parkitut vuodat markkinoille, sillä parkitut vuodat ovat EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvia asianomaisia tuotteita. Tämä tarkoittaa, että valmistajan F on toimitettava niistä erillinen asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus ennen niiden myymistä kauppaa käyvälle I. Valmistaja F voi viitata vakuutukseen, jonka se on jo toimittanut markkinoille aiemmin saattamistaan raakavuodista niiden EU:hun tuomisen yhteydessä.

— Kauppaa käyvä I on *muu kauppaa käyvä kuin pk-yritys,* joten sitä koskevat samat asianmukaista huolellisuutta koskevat velvoitteet kuin toimijoita. Varmistettuaan, että nautaeläinten raakavuotia koskevaa asianmukaista huolellisuutta on noudatettu, kauppaa käyvän I on toimitettava valmistajalta F ostetuista parkituista vuodista erillinen asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus ennen kuin se myy tuotteet kuluttajille tai muille toimitusketjussa alempana oleville toimijoille (eli *asettaa ne saataville* unionin markkinoilla). Kauppaa käyvän I vakuutuksessa voidaan 4 artiklan 9 kohdan mukaan viitata valmistajan F parkituista vuodista jo toimittamaan vakuutukseen.

[Tässä tapauksessa omistusoikeus siirtyy EU:n ulkopuolelle sijoittautuneelta henkilöltä EU:hun sijoittautuneelle henkilölle ennen kuin tuote on fyysisesti saapunut EU:hun.]

Tapaus 3b

EU:hun sijoittautunut valmistaja F (muu kuin pk-toimija) ostaa parkittuja nautaeläinten vuotia [HS ex 4104] EU:n ulkopuolelle sijoittautuneelta toimittajalta H verkossa. Sopimuksen mukaan omistusoikeus siirtyy valmistajalle F vasta, kun vuodat toimitetaan sen tehtaalle EU:ssa. Välittäjä G tuo vuodat EU:hun toimittajan H puolesta ja toimittaa ne valmistajan F tehtaalle.

— Toimittaja H on toimija tuodessaan parkitut vuodat EU:hun (ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”), sillä parkitut vuodat ovat EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvia asianomaisia tuotteita. Tämä tarkoittaa, että toimittajan H on noudatettava asianmukaista huolellisuutta nautaeläinten vuotien suhteen, toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ja kirjattava vakuutuksen viitenumero vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan tulli-ilmoitukseen (tai annettava välittäjälle G tehtäväksi toimittaa vakuutus 6 artiklan 1 kohdan mukaisena valtuutettuna edustajana). Noudattaessaan vuotia koskevaa asianmukaista huolellisuutta toimittajan H on sisällytettävä tiedot kaikkien niiden tilojen maantieteellisestä sijainnista, joissa nautaeläimet on kasvatettu (9 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti). Johdanto-osan 39 kappaleen mukaan toimittaja H määrittää, onko näiden vuotien tuottamiseen käytettyjä nautaeläimiä ruokittu jollakin asianomaisella tuotteella, ja jos on, sen on täytettävä huolellisuusvelvoite myös karjanrehun osalta.

— Valmistaja F on ensimmäinen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka asettaa asianomaisia tuotteita saataville EU:n markkinoilla. Sen katsotaan olevan myös 7 artiklan mukainen toimija, sillä vaikka se ei tosiasiallisesti ole 2 artiklan 15 kohdan määritelmän mukainen toimija, 7 artiklassa säädetään, että siihen sovelletaan samoja velvoitteita kuin toimijaan. Tästä syystä valmistajan F on noudatettava asianmukaista huolellisuutta ja toimitettava erillinen asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ennen kuin se myy tuotteet kuluttajille tai muille toimitusketjussa alempana oleville toimijoille. Se voi 4 artiklan 9 kohdan mukaan viitata tässä vakuutuksessa toimittajan H antamaan asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen.

[Tässä tapauksessa omistusoikeus siirtyy EU:n ulkopuolelle sijoittautuneelta henkilöltä EU:hun sijoittautuneelle henkilölle vasta sen jälkeen, kun tuote on fyysisesti saapunut EU:hun.]

Tapaus 4 – Tuotteen saattaminen markkinoille ja tuotteen asettaminen saataville markkinoilla

[Tapauksissa 4 a, 4 b, 4 c ja 4 d kuvataan eroja unionin markkinoille saattamisen ja unionin markkinoilla saataville asettamisen välillä ja havainnollistetaan tilanteita, joissa toimitusketjussa alempana sijaitseva yritys voi olla toimija.]

Tapaus 4a

EU:hun sijoittautunut tukkukauppias J (pk-toimija) tuo kaakaojauhetta [HS 1805] kolmannen maan (EU:n ulkopuoliselta) tuottajalta ja myy sen EU:hun sijoittautuneelle vähittäismyyjälle K, joka ei ole pk-yritys. Vähittäismyyjä K tuo toista kaakaojauhetta kolmannesta maasta (EU:n ulkopuolinen tuottaja) ja sekoittaa sitä tukkukauppiaalta J ostamaansa kaakaojauheeseen myydäkseen sen loppukuluttajille EU:ssa (*vrt. tapauksiin 4 b, 4 c ja 4 d*).

— Tukkukauppias J on toimija tuodessaan kaakaojauheen EU:hun (ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”) (*markkinoille saattaminen*), sillä kaakaojauhe on EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluva asianomainen tuote. Tämä tarkoittaa, että tukkukauppiaan J on noudatettava asianmukaista huolellisuutta kaakaojauheen osalta, toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ja kirjattava vakuutuksen viitenumero vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan tulli-ilmoitukseen.

— Tukkukauppiaalta J ostetun kaakaojauheen osalta vähittäismyyjä K toimii kauppaa käyvänä, koska kyseinen kaakaojauhe on jo saatettu unionin markkinoille. Vähittäismyyjällä K on kauppaa käyvänä *muuna kuin pk-yrityksenä* samat huolellisuusvelvoitteet kuin toimijoilla, ja sen on toimitettava tukkukauppiaalta J ostetun kaakaojauheen osalta asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus ennen sen myymistä (*asettaminen saataville markkinoilla*). Vähittäismyyjä K voi 4 artiklan 9 kohdan mukaan viitata tukkukauppiaan J kaakaojauheesta jo toimittamaan asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen varmistettuaan, että EUDR-asetuksen vaatimukset täyttävää asianmukaista huolellisuutta on noudatettu. Vastuu vaatimustenmukaisuudesta säilyy kuitenkin vähittäismyyjällä K.

— Vähittäismyyjä K on toimija toisen kaakaojauheen osalta, jonka se tuo suoraan EU:hun (ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”), sillä kaakaojauhe on EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluva asianomainen tuote ja vähittäismyyjä K saattaa kyseisen toisen kaakaojauheen ensimmäistä kertaa markkinoille. Tämä tarkoittaa, että vähittäismyyjän K on noudatettava asianmukaista huolellisuutta toisen kaakaojauheen osalta, toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ja kirjattava vakuutuksen viitenumero vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan tulli-ilmoitukseen.

Tapaus 4b

EU:hun sijoittautunut tukkukauppias J (pk-toimija) tuo kaakaojauhetta [HS 1805] kolmannen maan (EU:n ulkopuoliselta) tuottajalta ja myy sen EU:hun sijoittautuneelle vähittäismyyjälle K (muu kauppaa käyvä kuin pk-yritys). Vähittäismyyjä K myy kaakaojauheen EU:ssa.

— Tukkukauppias J on toimija tuodessaan kaakaojauheen EU:hun (ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”), sillä kaakaojauhe on EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluva asianomainen tuote. Tämä tarkoittaa, että tukkukauppiaan J on noudatettava asianmukaista huolellisuutta kaakaojauheen osalta, toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ja kirjattava vakuutuksen viitenumero vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan tulli-ilmoitukseen.

— Koska tukkukauppias J on jo saattanut kaakaojauheen markkinoille, vähittäismyyjä K ainoastaan *asettaa* asianomaisen tuotteen *saataville markkinoilla* siinä tapauksessa, että vähittäismyyjä K ei ole jalostanut kyseistä tuotetta tai lisännyt siihen mitään ennen jälleenmyyntiä. Noudattaessaan asianmukaista huolellisuutta ja toimittaessaan asianmukaista huolellisuutta koskevat vakuutukset 4 artiklan 2 ja 9 kohdan mukaisesti vähittäismyyjä K voi viitata jo toimitettuun vakuutukseen varmistettuaan, että tukkukauppias J on noudattanut asianmukaista huolellisuutta 4 artiklan 9 kohdan mukaisesti. Vastuu vaatimustenmukaisuudesta säilyy kuitenkin vähittäismyyjällä K.

Tapaus 4c

EU:hun sijoittautunut tukkukauppias J (pk-toimija) tuo soijaöljyä [HS 1507] kolmannen maan (EU:n ulkopuoliselta) tuottajalta ja myy sen EU:hun sijoittautuneelle vähittäismyyjälle K (kauppaa käyvä pk-yritys). Vähittäismyyjä K myy soijaöljyn EU:ssa.

— Tukkukauppias J on toimija tuodessaan soijaöljyn EU:hun (ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”), sillä soijaöljy on EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluva asianomainen tuote. Tämä tarkoittaa, että tukkukauppiaan J on noudatettava asianmukaista huolellisuutta soijaöljyn osalta, toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ja kirjattava vakuutuksen viitenumero vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan tulli-ilmoitukseen.

— Koska tukkukauppias J on jo saattanut soijaöljyn markkinoille, vähittäismyyjä K ainoastaan *asettaa* asianomaisen tuotteen *saataville markkinoilla* siinä tapauksessa, että vähittäismyyjä K ei ole jalostanut kyseistä tuotetta tai lisännyt siihen mitään ennen jälleenmyyntiä. Koska vähittäismyyjä K on *kauppaa käyvä pk-yritys*, sillä ei ole samoja huolellisuusvelvoitteita kuin toimijoilla. Vähittäismyyjän K on näin ollen kerättävä ja säilytettävä EUDR-asetuksen 5 artiklassa vaaditut tiedot mutta 5 artiklan 2 kohdan mukaan sen ei tarvitse toimittaa soijaöljystä asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta ennen sen jälleenmyyntiä.

Tapaus 4d

EU:hun sijoittautunut tukkukauppias J (pk-toimija) tuo kaakaopapuja [HS 1801] kolmannen maan (EU:n ulkopuoliselta) tuottajalta ja myy ne EU:hun sijoittautuneelle valmistajalle K (muu kuin pk-toimija). Valmistaja K käyttää kaakaopapuja valmistaakseen suklaapatukoita [HS 1806], jotka se myy EU:ssa.

— Tukkukauppias J on toimija tuodessaan kaakaopavut EU:hun (*ilmoitetaan tullimenettelyyn "luovutus vapaaseen liikkeeseen"*), sillä kaakaopavut ovat EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvia asianomaisia tuotteita. Tämä tarkoittaa, että tukkukauppiaan J on noudatettava asianmukaista huolellisuutta kaakaopapujen osalta, toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ja kirjattava vakuutuksen viitenumero vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan tulli-ilmoitukseen.

— Valmistajasta K tulee toimija sen myydessä suklaapatukat, koska myös suklaapatukat ovat EUDR-asetuksen liitteessä I mainittuja asianomaisia tuotteita ja koska ne saatetaan markkinoille (*asetetaan ensimmäistä kertaa saataville*). Noudattaessaan asianmukaista huolellisuutta ja toimittaessaan asianmukaista huolellisuutta koskevat vakuutukset 4 artiklan 2 ja 9 kohdan mukaisesti valmistaja K voi viitata jo toimitettuun vakuutukseen varmistettuaan, että tukkukauppias J on noudattanut asianmukaista huolellisuutta 4 artiklan 9 kohdan mukaisesti. Vastuu vaatimustenmukaisuudesta säilyy kuitenkin valmistajalla K.

Tapaus 5 – Jo toimitettuun vakuutukseen viittaaminen

EU:hun sijoittautunut yritys L (muu kuin pk-toimija) ostaa jäädytettyä naudanlihaa [HS ex 0202] EU:hun sijoittautuneelta viljelijältä M (pk-toimija), joka on tuottanut naudanlihan EU:ssa. Viljelijä M on ostanut karjanrehun asianmukaista huolellisuutta noudattaneelta vähittäismyyjältä W (pk-toimija). Tämän jälkeen yritys L vie jäädytetyn naudanlihan [HS ex 0202] kolmanteen maahan. Lihaa ei ole jalostettu muiksi asianomaisiksi tuotteiksi tai sekoitettu niiden kanssa.

— Viljelijä M on toimija, kun se myy jäädytettyä naudanlihaa yritykselle L, ja sen on noudatettava asianmukaista huolellisuutta ja toimitettava naudanlihasta asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ennen myyntiä. Noudattaessaan naudanlihaa koskevaa asianmukaista huolellisuutta viljelijän M on sisällytettävä tiedot kaikkien niiden tilojen maantieteellisestä sijainnista, joissa nautaeläimet on kasvatettu (9 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti). Johdanto-osan 39 kappaleen mukaan viljelijä M määrittää, onko nautaeläimiä ruokittu jollakin asianomaisella tuotteella, ja jos on, viljelijän M olisi esitettävä näyttönä tähän liittyvät laskut, asiaankuuluvien asianmukaista huolellisuutta koskevien vakuutusten viitenumerot tai muita vähittäismyyjältä W saatuja asiakirjoja, joista ilmenee, että rehu oli metsäkatoa aiheuttamatonta.

— Yritys L on toimija, kun se vie lihan EU:sta (eli ilmoittaa sen vientimenettelyyn). Yrityksen L on tästä syystä varmistettava, että naudanlihaa koskevaa asianmukaista huolellisuutta on noudatettu, ja toimitettava erillinen asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus, jossa se voi viitata viljelijän M 4 artiklan 9 kohdan mukaisesti jo toimittamaan vakuutukseen. Jos yritys L päättää myydä lihan EU:ssa sen sijaan, että se veisi lihan kolmanteen maahan, yritys L toimii kauppaa käyvänä, mutta siihen sovelletaan **samoja** edellä mainittuja velvoitteita, sillä muut kauppaa käyvät kuin pk-yritykset katsotaan 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimijoiksi, jotka eivät ole pk-yrityksiä.

Tapaus 6 – Luonnollisia henkilöitä / mikroyrityksiä koskeva huolellisuusvelvoite

EU:hun sijoittautunut yksityinen metsänomistaja N (pk-toimija) tekee puualan yrityksen O (muu kuin pk-toimija) kanssa sopimuksen puiden hakkuusta. Yritys O kaataa puut, mutta tukit [HS 4403] omistaa edelleen yksityinen metsänomistaja N. Kun tukit korjataan, yksityinen metsänomistaja N myy ne puualan yritykselle O. Tämän jälkeen puualan yritys O toimittaa tukit omalle sahalleen ja saattaa ne markkinoille sahattuna puuna [HS 4407].

— Metsäomistaja N on toimija ja sen on täytettävä huolellisuusvelvoitteensa ennen tukkien saattamista markkinoille. Koska metsänomistaja N on *luonnollinen henkilö / mikroyritys*, se voi halutessaan valtuuttaa toimitusketjussa seuraavan alempana sijaitsevan toimijan tai kauppaa käyvän, joka ei ole luonnollinen henkilö tai mikroyritys, toimimaan valtuutettuna edustajana ja toimittamaan sen puolesta asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen. Jos metsänomistaja N päättää valtuuttaa yrityksen O toimittamaan asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen sen puolesta, se antaa 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti yritykselle O kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että asianmukaista huolellisuutta on jo noudatettu ja että riskiä ei ole havaittu lainkaan tai on havaittu vain merkityksettömän alhainen riski. Vastuu vaatimustenmukaisuudesta säilyy metsänomistajalla N.

— Puualan yritys O on toimija, kun se saattaa markkinoille sahattua puuta EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvana asianomaisena puutuotteena, joka on tuotettu metsäomistajan N metsästä korjatuista tukeista. Tämä tarkoittaa, että puualan yrityksen O on varmistettava, että tukkeja koskevaa asianmukaista huolellisuutta on noudatettu, ja toimitettava erillinen asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ennen kuin se saattaa metsänomistajan N korjatuista puista tuotetun sahatun puun markkinoille.

Tapaus 7 – Kolmansien osapuolten valtuuttaminen toimimaan valtuutettuina edustajina

EU:hun sijoittautunut vähittäismyyjä P (pk-toimija) tuo pneumaattisia kumirenkaita [HS ex 4011] kolmannesta maasta (EU:n ulkopuolinen maa) ja päättää antaa EU:hun sijoittautuneelle yritykselle Q tehtäväksi toimia sen valtuutettuna edustajana ja toimittaa asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus vähittäismyyjän P palveluntarjoajana.

— Vähittäismyyjä P on toimija tuodessaan kumirenkaat EU:hun (ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”), sillä kumirenkaat ovat EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvia asianomaisia tuotteita. Tämä tarkoittaa, että vähittäismyyjän P on noudatettava asianmukaista huolellisuutta kumirenkaiden osalta, mutta se voi 6 artiklan 1 kohdan mukaan antaa valtuutettuna edustajana toimivalle yritykselle Q tehtäväksi toimittaa sen puolesta kumirenkaista asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus. Yritys Q ei osallistu toimitusketjuun, vaan se on pelkkä palveluntarjoaja, joka toimittaa asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen tietojärjestelmään vähittäismyyjän P puolesta sekä toimittaa toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä näille jäljennöksen toimeksiannosta 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Vähittäismyyjällä P säilyy vastuu siitä, että renkaat ovat EUDR-asetuksen 3 artiklan mukaisia.

Tapaus 8 – Tuotteet, joihin asetusta sovelletaan

EU:hun sijoittautunut valmistaja R (pk-toimija) tuo palmuöljyä [HS 1511] kolmansien maiden (EU:n ulkopuolisilta) tuottajilta EU:hun ja jalostaa sen tehtaassaan saippuaksi [HS 3401], jonka se myy EU:ssa.

— Valmistaja R on toimija tuodessaan palmuöljyn EU:hun (ilmoitetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”), sillä palmuöljy on EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluva asianomainen tuote. Tämä tarkoittaa, että valmistajan R on noudatettava asianmukaista huolellisuutta, toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ja kirjattava vakuutuksen viitenumero vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevaan tulli-ilmoitukseen.

— Kun valmistaja R myy saippuan, hänen ei kuitenkaan tarvitse täyttää huolellisuusvelvoitettaan tai toimittaa asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta saippuan sisältämästä palmuöljystä, koska saippua ei ole EUDR-asetuksen liitteessä I mainittu asianomainen tuote.

Tapaus 9 – Pk-toimijan toteuttama asianomaisten tuotteiden saattaminen markkinoille

Tapaus 9a

EU:hun sijoittautunut soijakauppias S (muu kauppaa käyvä kuin pk-yritys) ostaa soijapapuja [HS 1201], jotka toinen yritys on jo saattanut markkinoille. EU:hun sijoittautunut kauppias S, joka ei ole pk-yritys, myy soijapavut EU:hun sijoittautuneelle yritykselle T (pk-toimija). Yritys T valmistaa soijapavuista jauhoja [HS 1208 10] ja myy ne.

— Kauppias S on muu kauppaa käyvä kuin pk-yritys myydessään soijapavut (*asettaessaan ne saataville*) yritykselle T, sillä soijapavut ovat EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluva asianomainen tuote. Tämä tarkoittaa, että kauppiaan S on varmistettava, että soijapapuja koskevaa asianmukaista huolellisuutta on noudatettu, ja toimitettava uusi asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään ennen kuin se myy soijapavut yritykselle T.

— Yritys T on toimija, kun se saattaa soijapapujauhon markkinoille myymällä sen, koska se on jalostanut soijapavut uudeksi tuotteeksi (soijapavuista valmistetuiksi jauhoiksi), joka on EUDR-asetuksen liitteeseen I sisältyvä asianomainen tuote, jolla on oma HS-koodinsa. Koska yrityksen T toteuttama myynti on uuden asianomaisen tuotteen markkinoille saattamista (*asettaminen ensimmäistä kertaa saataville*), yritys T on toimija. Pk-yrityksenä yrityksen T ei tarvitse täyttää huolellisuusvelvoitetta ennen kuin se saattaa soijapavuista valmistetun jauhon markkinoille eikä toimittaa asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta tietojärjestelmään, koska soijapapujauho on valmistettu soijapavuista, joiden osalta kauppias S on jo täyttänyt huolellisuusvelvoitteen ja toimittanut asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen 4 artiklan 8 kohdan mukaisesti. Vastuu vaatimustenmukaisuudesta säilyy kuitenkin yrityksellä T.

Tapaus 9b

EU:hun sijoittautunut yksityinen metsänomistaja U (pk-toimija) kaataa osan puistaan. Tämän jälkeen se jalostaa tukit ja valmistaa omassa yrityksessään tukeista yksilöllisiä puisia valokuvakehyksiä [HS 4414], jotka se myy suoraan loppukuluttajille.

— Metsänomistaja U on toimija, ja sen on täytettävä huolellisuusvelvoite ennen kuin se saattaa korjatut tukit [HS 4403] markkinoille jalostaakseen niistä puisia valokuvakehyksiä ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään.

— Metsänomistaja U on toimija, kun se saattaa markkinoille valmistamansa yksilölliset puiset valokuvakehykset, sillä ne ovat EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvia asianomaisia tuotteita ja ne asetetaan *ensimmäistä kertaa* saataville markkinoille. Metsänomistaja U on pk-toimija, joten 4 artiklan 8 kohdan mukaan sen ei tarvitse täyttää huolellisuusvelvoitetta eikä toimittaa asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta tietojärjestelmään puisista valokuvakehyksistä, koska ne on tehty tukeista, joiden osalta huolellisuusvelvoite on jo täytetty ja joista on jo toimitettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus tietojärjestelmään.

[Jos edellä kuvatussa tapauksessa 9 b metsänomistaja U kaataisi osan puistaan valmistaakseen yksilöllisiä valokuvakehyksiä omaan käyttöönsä kotona, se ei olisi toimija eikä siihen näin ollen sovellettaisi EUDR-asetuksen velvoitteita. Näin olisi myös silloin, jos hän jalostaisi puusta muita asianomaisia tuotteita henkilökohtaiseen käyttöönsä, kuten aidan pylväitä tai huonekaluja omaan kotiinsa.]

Tapaus 10 – Verkossa tai muuten etämyynnillä myytäväksi tarjottavat asianomaiset tuotteet

EU:hun sijoittautunut henkilö V (kauppaa käyvä pk-yritys) ostaa puisia valokuvakehyksiä [HS 4414] myydäkseen niitä edelleen käsityöalan verkkokauppansa kautta liiketoiminnan yhteydessä. Toimija Z on jo täyttänyt puisia valokuvakehyksiä koskevan huolellisuusvelvoitteen.

— Henkilö V on kauppaa käyvä, jos se asettaa puiset valokuvakehykset saataville markkinoilla, tai toimija, jos se vie puiset valokuvakehykset kolmanteen maahan, sillä ne ovat EUDR-asetuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvia asianomaisia tuotteita. EUDR-asetus *ei* sisällä säännöksiä, joiden mukaan pelkkä verkossa tai muuten etämyynnillä myytäväksi tarjoaminen katsottaisiin asettamiseksi saataville markkinoilla tai vienniksi. Henkilön V on noudatettava EUDR-asetusta ennen kuin se tekee puisten valokuvakehysten ostajan kanssa ostosopimuksen.

LIITE II

ESIMERKKEJÄ EUDR-ASETUKSEN LIITTEEN I SOVELTAMISALAAN KUULUVIA YHDISTELMÄTUOTTEITA KOSKEVISTA TIETO- JA HUOLELLISUUSVAATIMUKSISTA

Esimerkki 1: Tieto- ja huolellisuusvaatimukset on täytetty asianomaisen tuotteen ja kaikkien niiden sen osien osalta, jotka sisältävät muita asianomaisia tuotteita tai jotka on tehty muista asianomaisista tuotteista.

Tuotetyyppi	Määrä				Onko asianomaisen tuotteen osalta noudatettu asianmukaista huolellisuutta?
Täysin osiinsa puretut toimistokalusteet [HS 9403]	1 500 yksikköä				Kyllä: toimija on noudattanut asianmukaista huolellisuutta EUDR-asetuksen 8 artiklan mukaisesti, mukaan lukien 9 artiklaan sisältyvät tietovaatimukset (ks. jäljempänä), ja toimittanut asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen.
Asianomaisen tuotteen osa (komponentti)	Tuotteen asianomaisia osia koskevat tiedot (9 artikla)				Onko asianomaisen tuotteen osasta toimitettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus?
	Kuvaus	Laji	Tuotantomaa	Hyödykkeen maantieteelliset sijainnit	
Runko	lastulevy [HS 4410]	sitkankuusi (*Picea sitchensis*)	EU:n jäsenvaltio	Useita plantaaseja. Kaikki maantieteelliset sijainnit tiedossa.	Kyllä: toimija on viitannut jo toimitettuun asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen varmistettuaan, että huolellisuusvelvoite oli täytetty asianmukaisesti.
Etu- ja takaosa	0,5 mm:n vaneria [HS 4408]	euroopanpyökki (*Fagus sylvatica*)	EU:n jäsenvaltio	Yksityiset metsänomistajat. Kaikki maantieteelliset sijainnit tiedossa.	Kyllä: toimija on viitannut jo toimitettuun asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen varmistettuaan, että huolellisuusvelvoite oli täytetty asianmukaisesti.

Esimerkki 2: Tieto- ja huolellisuusvaatimukset on täytetty asianomaisen tuotteen ja kaikkien niiden sen osien osalta, jotka sisältävät muita asianomaisia tuotteita tai jotka on tehty muista asianomaisista tuotteista.

Tuotetyyppi	Määrä	Onko asianomaisen tuotteen osalta noudatettu asianmukaista huolellisuutta?
Suklaapohjaiset makeiset [HS 1806]	2 000 kg	Kyllä: toimija on noudattanut asianmukaista huolellisuutta EUDR-asetuksen 8 artiklan mukaisesti, mukaan lukien 9 artiklaan sisältyvät tietovaatimukset (ks. jäljempänä), ja toimittanut asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen.

Asianomaisen tuotteen osa (komponentti)	Tuotteen asianomaisia osia koskevat tiedot (9 artikla)			Onko asianomaisen tuotteen osasta toimitettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus?
	Kuvaus	Tuotantomaa	Hyödykkeen maantieteelliset sijainnit	
Ainesosa	Kaakaovoi [HS 1804]	Useita kolmansia maita	Useita tiloja/ pientiloja. Kaikki maantieteelliset sijainnit tiedossa.	Kyllä. Aiempaa asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta ei ollut toimitettu, joten toimija täytti huolellisuusvelvoitteen asianomaisen tuotteen tämän osan osalta.
Ainesosa	Kaakaomassa [HS 1803]	Useita kolmansia maita	Useita tiloja/ pientiloja. Kaikki maantieteelliset sijainnit tiedossa.	Kyllä: toimija on viitannut jo toimitettuun asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen varmistettuaan, että huolellisuusvelvoite oli täytetty asianmukaisesti.

Esimerkki 3: Tieto- ja huolellisuusvaatimuksia ei ole täytetty asianomaisen tuotteen ja kaikkien niiden sen osien osalta, jotka sisältävät muita asianomaisia tuotteita tai jotka on tehty muista asianomaisista tuotteista. Asianomaista tuotetta ei voida saattaa markkinoille, koska yhdistelmätuotteeseen sisältyvään yhteen asianomaiseen tuotteeseen liittyvien hyödykkeiden maantieteelliset sijainnit eivät ole tiedossa.

Tuotetyyppi	Määrä				Onko asianomaisen tuotteen osalta noudatettu asianmukaista huolellisuutta?
Ristiinliimattu vaneri [HS 4412]	8 500 m^3				Kyllä: asianmukaista huolellisuutta on noudatettu mutta tässä yhteydessä havaittiin, ettei vaadittuja maantieteellistä sijaintia koskevia tietoja ole saatavilla, joten asianomaista tuotetta ei voida saattaa markkinoille.
Asianomaisen tuotteen osa (komponentti)	Tuotteen asianomaisia osia koskevat tiedot (9 artikla)				Onko asianomaisen tuotteen osasta toimitettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus?
	Kuvaus	Laji	Tuotantomaa	Hyödykkeen maantieteelliset sijainnit	
Etu- ja takaosa	Viilu [HS 4408]	bintangor (*Calophyllum* spp.)	Kolmas maa	Useita hankintasopimuksia. Kaikki maantieteelliset sijainnit tiedossa.	Kyllä: toimija on viitannut jo toimitettuun asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen varmistettuaan, että huolellisuusvelvoite oli täytetty asianmukaisesti.
Runko	Viilu [HS 4408]	poppeli (*Populus* sp.)	Kolmas maa	Maatilametsälöt. Maantieteellisiä sijainteja ei täsmennetty/ei tiedossa.	Ei: huolellisuusvelvoitetta ei ole mahdollista täyttää, jos maantieteelliset sijainnit eivät ole tiedossa.

Esimerkki 4: Tieto- ja huolellisuusvaatimuksia ei ole täytetty asianomaisen tuotteen ja kaikkien niiden sen osien osalta, jotka sisältävät muita asianomaisia tuotteita tai jotka on tehty muista asianomaisista tuotteista. Asianomaista tuotetta ei voida saattaa markkinoille, koska yhdistelmätuotteeseen sisältyvään yhteen asianomaiseen tuotteeseen liittyvien hyödykkeiden maantieteelliset sijainnit eivät ole tiedossa eikä toisen asianomaisen tuotteen lajitietoja ole saatavilla.

Tuotetyyppi	Määrä				Onko asianomaisen tuotteen osalta noudatettu asianmukaista huolellisuutta?
Kirjoituspaperi (90 g/m²) [HS 4802]	1 200 tonnia				Kyllä: asianmukaista huolellisuutta on noudatettu mutta vaadittuja tietoja ei ole saatavilla, joten asianomaista tuotetta ei voida saattaa markkinoille.
Asianomaisen tuotteen osa (komponentti)	Tuotteen asianomaisia osia koskevat tiedot (9 artikla)				Onko asianomaisen tuotteen osasta toimitettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus?
	Kuvaus	Laji	Tuotantomaa	Hyödykkeen maantieteelliset sijainnit	
Paperimassa	Lyhytkuitumassa [HS 47]	*Acacia mangium*	Kolmas maa	Plantaasi. Maantieteellinen sijainti tiedossa.	Kyllä: toimija on viitannut jo toimitettuun asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen varmistettuaan, että huolellisuusvelvoite oli täytetty asianmukaisesti.
Paperimassa	Lyhytkuitumassa [HS 47]	Sekoitus trooppisia kovapuita, joiden lajit eivät ole tiedossa	Kolmas maa	Plantaaseja. Kaikki maantieteelliset sijainnit tiedossa.	Ei: huolellisuusvelvoitetta ei ole mahdollista täyttää, jos kaikkia puutuotteen sisältämiä lajeja ei pystytä tunnistamaan.
Paperimassa	Pitkäkuitumassa [HS 47]	*Pinus radiata*	Kolmas maa	Plantaaseja. Maantieteellisiä sijainteja ei täsmennetty/ei tiedossa.	Ei: huolellisuusvelvoitetta ei ole mahdollista täyttää, jos maantieteelliset sijainnit eivät ole tiedossa.

Esimerkki 5: Tieto- ja huolellisuusvaatimuksia ei ole täytetty asianomaisen tuotteen ja kaikkien niiden sen osien osalta, jotka sisältävät muita asianomaisia tuotteita tai jotka on tehty muista asianomaisista tuotteista. Asianomaista tuotetta ei voida saattaa markkinoille, koska yhdistelmätuotteen sisältämää yhtä asianomaista tuotetta koskevaa huolellisuusvelvoitetta täytettäessä todettiin, ettei se ollut metsäkatoa aiheuttamaton.

Tuotetyyppi	Määrä	Onko asianomaisen tuotteen osalta noudatettu asianmukaista huolellisuutta?
Suklaapohjaiset makeiset [HS 1806]	900 kg	Kyllä: asianmukaista huolellisuutta on noudatettu, mutta ei ole mahdollista varmistaa, että tuotteet ovat metsäkatoa aiheuttamattomia, joten asianomaista tuotetta ei voida saattaa markkinoille.

Asianomaisen tuotteen osa (komponentti)	Tuotteen asianomaisia osia koskevat tiedot (9 artikla)			Onko asianomaisen tuotteen osasta toimitettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus?
	Kuvaus	Tuotantomaa	Hyödykkeen maantieteelliset sijainnit	
	Kaakaovoi [HS 1804]	Useita kolmansia maita	Useita tiloja/ pientiloja. Kaikki maantieteelliset sijainnit tiedossa.	Kyllä: toimija on viitannut jo toimitettuun asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen varmistettuaan, että huolellisuusvelvoite oli täytetty asianmukaisesti.
	Kaakaomassa [HS 1803]	Useita kolmansia maita	Useita tiloja/ pientiloja. Kaikki maantieteelliset sijainnit tiedossa.	Kyllä: toimija on viitannut jo toimitettuun asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen varmistettuaan, että huolellisuusvelvoite oli täytetty asianmukaisesti.
	Kaakaojauhe [HS 1805]	Useita kolmansia maita	Useita tiloja. Kaikki maantieteelliset sijainnit tiedossa.	Ei: asianmukaista huolellisuutta on noudatettu mutta jotkin sijainnit ovat olleet metsäkadon kohteena aikarajan jälkeen, joten komponentti on kielletty, koska se ei ole 3 artiklan mukainen.